

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 290/2012

z 30. marca 2012,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 7 ods. 6, článok 8 ods. 5 a článok 10 ods. 5,

keďže:

- (1) Nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011⁽²⁾ sa ustanovujú podrobné pravidlá pre niektoré preukazy spôsobilosti pilotov a pre prevod národných preukazov spôsobilosti palubných inžinierov na preukazy spôsobilosti pilotov, ako aj podmienky uznávania preukazov spôsobilosti z tretích krajín. V uvedenom nariadení sú stanovené takisto pravidlá pre osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov, podmienky prevodu národných osvedčení zdravotnej spôsobilosti a osvedčovania poverených lekárov. Okrem toho sa v nariadení (EÚ) č. 1178/2011 uvádzajú ustanovenia o zdravotnej spôsobilosti palubných sprievodcov.
- (2) Podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 výcvikové organizácie pre pilotov a poverené zdravotnícke zariadenia musia byť držiteľmi osvedčenia. Toto osvedčenie sa vydá na základe splnenia určitých technických a administratívnych požiadaviek. Z tohto dôvodu by sa mali stanoviť pravidlá pre administratívny systém a systém riadenia týchto organizácií.
- (3) Výcvikové zariadenia na simuláciu letu používané na výcvik, skúšanie a preverovanie pilotov musia získať

osvedčenie na základe splnenia súboru technických kritérií. Tieto technické požiadavky a administratívne postupy by teda mali byť zabezpečené.

- (4) Podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 musia byť palubní sprievodcovia sústavne spôsobilí a kvalifikovaní na plnenie im pridelených bezpečnostných povinností. Palubní sprievodcovia podieľajúci sa na obchodnej prevádzke musia byť držiteľmi potvrdenia pôvodne stanoveného v podčasti O písm. d) bodu OPS 1.1005 prílohy III k nariadeniu (EHS) č. 3922/91 zo 16. decembra 1991 o harmonizácii technických požiadaviek a správnych postupov v oblasti civilného letectva⁽³⁾. Preto by sa mali stanoviť pravidlá pre kvalifikáciu palubných sprievodcov a súvisiace osvedčenia.
- (5) Schopnosti dohľadu príslušných úradov nie sú stanovené v nariadení (EÚ) č. 1178/2011. Týmto nariadením sa preto mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011, aby zahŕňalo administratívny systém a systém riadenia príslušných orgánov a organizácií. V súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 by v nariadení (EÚ) č. 1178/2011 mali byť zahrnuté pravidlá o informačnej sieti medzi členskými štátmi, Komisiou a agentúrou.
- (6) Je nevyhnutné poskytnúť leteckému priemyslu a administratívam členských štátov dostatok času, aby sa prispôbili novému regulačnému rámcu a aby za určitých podmienok uznali platnosť osvedčení vrátane potvrdení o výcviku v oblasti bezpečnosti, ktoré boli vydané, než sa toto nariadenie začne uplatňovať.
- (7) Na zabezpečenie plynulého prechodu a vysokej a jednotnej úrovne bezpečnosti civilného letectva v Únii by vykonávacie opatrenia mali odrážať súčasný stav vývoja vrátane najlepších postupov a vedeckého a technického pokroku v oblasti výcviku posádky lietadla. Zodpovedajúcim spôsobom by sa malo

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 79, 13.3.2008, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 311, 25.11.2011, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 373, 31.12.1991, s. 4.

zohľadniť nariadenie (EHS) č. 3922/91, ako aj technické požiadavky a administratívne postupy, na ktorých sa do 30. júna 2009 dohodli Medzinárodná organizácia civilného letectva (ďalej len „ICAO“) a Spojené letecké úrady, a tiež platné právne predpisy týkajúce sa konkrétneho prostredia v jednotlivých štátoch.

- (8) Nariadenie (EÚ) č. 1178/2011 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (9) Opatrenia vzťahujúce sa na osvedčenie o výcviku palubných sprievodcov v oblasti bezpečnosti, uvedené v prílohe III k nariadeniu (EHS) č. 3922/91, sa vypúšťajú v súlade s článkom 69 ods. 3 nariadenia (ES) č. 216/2008. Opatrenia prijaté týmto nariadením sa považujú za príslušné opatrenia.
- (10) Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) pripravila návrh vykonávacích predpisov a v súlade s článkom 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008 ho predložila Komisii ako stanovisko.
- (11) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného podľa článku 65 nariadenia (ES) č. 216/2008,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 1178/2011 sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 1 sa dopĺňajú tieto body:

- „6. podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia osvedčení pre palubných sprievodcov, ako aj oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení pre palubných sprievodcov;
7. podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia osvedčení výcvikových organizácií pre pilotov a poverených zdravotníckych zariadení, ktoré sa podieľajú na kvalifikovaní a posudzovaní zdravotnej spôsobilosti posádok lietadiel civilného letectva;
8. požiadavky na osvedčovanie výcvikových zariadení na simuláciu letu a na organizácie, ktoré prevádzkujú a používajú tieto zariadenia;
9. požiadavky na administratívny systém a systém riadenia, ktoré musia spĺňať členské štáty, agentúra a organizácie v súvislosti s pravidlami uvedenými v odsekoch 1 až 8.“

2. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body 11, 12 a 13:

- „11. ‚Palubný sprievodca‘ je primerane kvalifikovaný člen posádky, iný, ako je člen letovej posádky alebo tech-

nickej posádky, ktorého prevádzkovateľ poveril úlohami súvisiacimi s bezpečnosťou cestujúcich a letu počas prevádzky;

12. ‚Posádka‘ je letová posádka a palubní sprievodcovia;

13. ‚Osvedčenie, povolenie alebo organizácia v súlade s JAR‘ je osvedčenie alebo povolenie, ktoré v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odrážajúcimi jednotné letecké predpisy (JAR) a postupy vydal alebo uznal členský štát, ktorý vykonával príslušné JAR, alebo organizácia osvedčená, povolená, registrovaná alebo uznaná členským štátom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odrážajúcimi jednotné letecké predpisy (JAR) a postupy, pričom toto osvedčenie, povolenie alebo organizácia boli odporúčané na vzájomné uznanie v rámci systému Spojených leteckých úradov vo vzťahu k týmto JAR.“

3. V článku 4 ods. 1:

- sa znenie „8. aprílom 2012“ nahrádza znením „uplatňovaním tohto nariadenia“;
- sa znenie „8. apríla 2017“ nahrádza znením „8. apríla 2018“.

4. Vkladajú sa tieto články 10a, 10b a 10c:

„Článok 10a

Výcvikové organizácie pre pilotov

1. Výcvikové organizácie pre pilotov musia dodržiavať technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a byť držiteľmi osvedčenia.

2. Výcvikové organizácie pre pilotov, ktoré sú v súlade s požiadavkami JAR držiteľmi osvedčení vydaných alebo uznaných členským štátom pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za držiteľov osvedčenia vydaného v súlade s týmto nariadením.

V takom prípade sa oprávnenia týchto organizácií obmedzujú na tie oprávnenia, ktoré sú zahrnuté v povolení vydanom členským štátom.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 2, výcvikové organizácie pre pilotov prispôbia svoj systém riadenia, výcvikové programy, postupy a príručky tak, aby najneskôr do 8. apríla 2014 spĺňali ustanovenia prílohy VII.

3. Výcvikovým organizáciám v súlade s JAR registrovaným v členskom štáte pred uplatňovaním tohto nariadenia sa umožní poskytovať výcvik pre preukaz spôsobilosti súkromného pilota (PPL) v súlade s JAR.

4. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčenia uvedené v odseku 2 prvom pododseku osvedčeniami, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

Článok 10b

Výcvikové zariadenia na simuláciu letu

1. Výcvikové zariadenia na simuláciu letu (FSTD) používané na výcvik, skúšanie a preverovanie pilotov s výnimkou vývojových výcvikových zariadení, ktoré sa používajú na výcvik pre skúšobné lety, dodržiavajú technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a sú kvalifikované.

2. Osvedčenia o kvalifikačnej kategórii FSTD v súlade s JAR, vydané alebo uznané pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením.

3. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčenia uvedené v odseku 2 osvedčeniami o kvalifikačnej kategórii, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

Článok 10c

Poverené zdravotnícke zariadenia

1. Poverené zdravotnícke zariadenia musia dodržiavať technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a byť držiteľmi osvedčenia.

2. Povolenia poverených zdravotníckych zariadení v súlade s JAR, ktoré členský štát vydal alebo uznal pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením.

Poverené zdravotnícke zariadenia prispôbia svoj systém riadenia, výcvikové programy, postupy a príručky tak, aby najneskôr do 8. apríla 2014 splňali ustanovenia prílohy VII.

3. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia povolenia poverených zdravotníckych zariadení uvedené v odseku 2 prvom pododseku osvedčeniami, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.“

5. Vkladajú sa tieto články 11a, 11b a 11c:

„Článok 11a

Kvalifikácie palubných sprievodcov a súvisiace osvedčenia

1. Palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na obchodnej prevádzke lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 216/2008, musia mať kvalifikáciu a byť

držiteľmi súvisiaceho osvedčenia v súlade s technickými požiadavkami a správnymi postupmi ustanovenými v prílohách V a VI.

2. Palubní sprievodcovia, ktorí sú v čase pred uplatňovaním tohto nariadenia držiteľmi osvedčenia o výcviku v oblasti bezpečnosti vydaného v súlade s nariadením (EHS) č. 3922/91 (ďalej len „EÚ-OPS“):

a) sa považujú za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, ak splňajú príslušné požiadavky EÚ-OPS na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť, alebo

b) ak nespĺňajú príslušné požiadavky EÚ-OPS na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť, absolvujú celý požadovaný výcvik a preskúšanie, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, alebo

c) ak nepôsobili v obchodnej prevádzke letúnov viac ako 5 rokov, absolvujú počiatočný výcvikový kurz a zložia príslušnú skúšku v súlade s požiadavkami prílohy V, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu.

3. Osvedčenia o výcviku v oblasti bezpečnosti vydané v súlade s EÚ-OPS sa najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčeniami palubných sprievodcov, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

4. Palubní sprievodcovia, ktorí sa v deň uplatňovania tohto nariadenia podieľajú na obchodnej prevádzke vrtuľníkov:

a) sa považujú za osoby splňajúce požiadavky prílohy V na počiatočný výcvik, ak splňajú príslušné ustanovenia JAR na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť pre obchodnú leteckú dopravu vrtuľníkmi, alebo

b) ak nespĺňajú príslušné požiadavky JAR na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť pre obchodnú leteckú dopravu vrtuľníkmi, absolvujú celý výcvik a preskúšanie požadované na prevádzku vrtuľníka (vrtuľníkov) s výnimkou počiatočného výcviku, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, alebo

c) ak nepôsobili v obchodnej prevádzke vrtuľníkov viac ako 5 rokov, absolvujú počiatočný výcvikový kurz a zložia príslušnú skúšku v súlade s požiadavkami prílohy V, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 2, osvedčenia palubných sprievodcov, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI, sa vydajú najneskôr do 8. apríla 2013 všetkým palubným sprievodcom, ktorí sa podieľajú na obchodnej prevádzke vrtuľníkov.

Článok 11b

Možnosti dohľadu

1. Členské štáty určujú jeden alebo viac subjektov ako príslušný orgán v rámci daného členského štátu s potrebnými kompetenciami a vymedzenou zodpovednosťou za osvedčovanie osôb a organizácií, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, a za dohľad nad nimi.

2. Ak členský štát určí viac subjektov ako príslušný orgán:

- a) jednoznačne vymedzí oblasti právomocí každého príslušného orgánu z hľadiska zodpovednosti a geografických obmedzení;
- b) zavedie koordináciu medzi týmito subjektmi, aby sa zabezpečil účinný dohľad nad všetkými organizáciami a osobami, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom, v rámci právomoci príslušnej týmto orgánom.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán (orgány) mal dostatočné možnosti na zaistenie dohľadu nad všetkými osobami a organizáciami, ktoré zahŕňa jeho program dohľadu, vrátane dostatočných zdrojov na splnenie požiadaviek tohto nariadenia.

4. Členské štáty zabezpečia, že personál príslušného orgánu nebude vykonávať činnosť dohľadu, ak bude existovať dôkaz, že by táto činnosť mohla viesť priamo alebo nepriamo ku konfliktu záujmov, najmä ak ide o rodinné alebo finančné záujmy.

5. Personál, ktorý je príslušným orgánom oprávnený na vykonávanie úloh osvedčovania a/alebo dohľadu, má právomoc vykonávať prinajmenšom tieto úlohy:

- a) kontrolovať záznamy, údaje, postupy a akékoľvek ďalšie materiály potrebné na vykonávanie úlohy osvedčovania a/alebo dohľadu;
- b) robiť kópie alebo výpisy z takýchto záznamov, údajov, postupov a ďalších materiálov;
- c) požadovať ústne vysvetlenie na mieste;
- d) vstupovať do zodpovedajúcich budov, prevádzkových priestorov alebo dopravných prostriedkov;
- e) vykonávať audity, vyšetrovania, hodnotenia, kontroly vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol a
- f) v prípade potreby prijímať alebo iniciovať opatrenia na presadzovanie právnych predpisov.

6. Úlohy na základe odseku 5 sa vykonávajú v súlade s právnymi ustanoveniami príslušného členského štátu.

Článok 11c

Prechodné opatrenia

Pokiaľ ide o organizácie, pri ktorých je agentúra príslušným orgánom v súlade s článkom 21 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 216/2008:

- a) členské štáty najneskôr do 8. apríla 2013 prevedú na agentúru všetky záznamy týkajúce sa dohľadu nad týmito organizáciami;
- b) postupy osvedčovania, ktoré členský štát začal pred 8. aprílom 2012, daný členský štát ukončí v koordinácii s agentúrou. Po vydaní osvedčenia daným členským štátom agentúra prevezme celú svoju zodpovednosť príslušného orgánu pre takúto organizáciu.“

6. V článku 12 sa dopĺňa tento odsek:

„1b. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2013 ustanovenia prílohy I až IV;“

7. V článku 12 ods. 7 sa znenie „odsekov 2 až 6“ nahrádza znením „odsekov 1b až 6“.

8. Dopĺňajú sa nové prílohy V, VI a VII, ktorých znenie je stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 8. apríla 2012.

2. Odchylné od odseku 1 druhého pododseku sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať tieto ustanovenia:

- a) prílohy V až VII do 8. apríla 2013;
- b) bod ORA.GEN.200 písm. a) bod 3 prílohy VII na držiteľov osvedčenia FSTD, ktorí nie sú schválenou výcvikovou organizáciou a nie sú držiteľmi osvedčenia leteckého prevádzkovateľa, do 8. apríla 2014;
- c) Prílohy VI a VII na schválené výcvikové organizácie v nesúlade s JAR a poverené zdravotnícke zariadenia do 8. apríla 2014;
- d) bod CC.GEN.030 prílohy V do 8. apríla 2015;
- e) prílohu V na palubných sprievodcov pôsobiacich v obchodnej prevádzke vrtuľníkov do 8. apríla 2015;

- f) prílohy VI a VII na výcvikové organizácie, ktoré poskytujú výcvik iba pre preukaz spôsobilosti pilota ľahkého lietadla, preukaz spôsobilosti súkromného pilota, preukaz spôsobilosti pilota balóna alebo preukaz spôsobilosti pilota vetroňa, do 8. apríla 2015;
- g) prílohy VI a VII na výcvikové organizácie, ktoré poskytujú výcvik pre kvalifikáciu na skúšobné lety v súlade s bodom FCL.820 prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 do 8. apríla 2015.
3. Keď členský štát využije ustanovenia odseku 2, oznámi to Komisii a agentúre. V oznámení opíše dĺžku trvania a dôvody tejto výnimky, ako aj program vykonávania so zamýšľanými krokmi a príslušným časovým rozvrhom.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 30. marca 2012

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

„PRÍLOHA V

**KVALIFIKÁCIA PALUBNÝCH SPRIEVODCOV, KTORÍ SA PODIELAJÚ NA PREVÁDZKE OBCHODNEJ
LETECKEJ DOPRAVY****[ČASŤ CC]****PODČASŤ GEN****VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****CC.GEN.001 Príslušný orgán**

Príslušným orgánom na účely tejto časti je orgán určený členským štátom, v ktorom osoba žiada o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov.

CC.GEN.005 Rozsah pôsobnosti

V tejto časti sa stanovujú požiadavky na vydávanie osvedčení pre palubných sprievodcov a podmienky ich platnosti a používania ich držiteľmi.

CC.GEN.015 Žiadosť o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov

Žiadosť o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov sa podáva formou a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán.

CC.GEN.020 Minimálny vek

Žiadateľ o osvedčenie pre palubných sprievodcov musí mať najmenej 18 rokov.

CC.GEN.025 Oprávnenia a podmienky

a) Držitelia osvedčenia pre palubných sprievodcov sú oprávnení vykonávať prácu palubných sprievodcov v prevádzke obchodnej leteckej dopravy lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 216/2008.

b) Palubní sprievodcovia môžu vykonávať oprávnenia uvedené v bode a), iba ak:

1. sú držiteľmi platného osvedčenia pre palubných sprievodcov, ako je stanovené v bode CC.CCA.105, a
2. spĺňajú požiadavky bodov CC.GEN.030, CC.TRA.225 a príslušné požiadavky časti MED.

CC.GEN.030 Dokumentácia a vedenie záznamov

Každý držiteľ musí na preukázanie, že spĺňa príslušné požiadavky uvedené v bode CC.GEN.025 písm. b), uchovávať a na požiadanie predložiť osvedčenie pre palubných sprievodcov, zoznam a záznamy o výcviku a preskúšaní pre jeho kvalifikáciu (kvalifikácie) na typ alebo variant lietadla okrem prípadov, ak takéto záznamy uchováva prevádzkovateľ, ktorý využíva služby držiteľa a môže ich sprístupniť na požiadanie príslušného orgánu alebo držiteľa.

PODČASŤ CCA

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OSVEDČENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV**CC.CCA.100 Vydávanie osvedčenia pre palubných sprievodcov**

a) Osvedčenia pre palubných sprievodcov sa vydávajú iba žiadateľom, ktorí zložili skúšku po absolvovaní počiatočného výcvikového kurzu v súlade s touto časťou.

b) Osvedčenia pre palubných sprievodcov vydáva:

1. príslušný orgán a/alebo
2. organizácia, ktorú na túto činnosť schválil príslušný orgán.

CC.CCA.105 Platnosť osvedčenia pre palubných sprievodcov

Osvedčenie pre palubných sprievodcov sa vydáva na neobmedzený čas a zostáva v platnosti s výnimkou prípadu, ak:

- a) ho príslušný orgán pozastaví alebo zruší, alebo
- b) jeho držiteľ nevykonával súvisiace oprávnenia počas predchádzajúcich 60 mesiacov na aspoň jednom type lietadla.

CC.CCA.110 Pozastavenie alebo zrušenie osvedčenia pre palubných sprievodcov

- a) Ak držiteľia nespĺňajú požiadavky tejto časti, ich osvedčenie pre palubných sprievodcov môže príslušný orgán pozastaviť alebo zrušiť.
- b) Držiteľia v prípade pozastavenia alebo zrušenia ich osvedčenia pre palubných sprievodcov príslušným orgánom:
1. musia byť písomne informovaní o tomto rozhodnutí a o ich práve na odvolanie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
  2. nesmú vykonávať oprávnenia, ktoré im vyplývajú z osvedčenia pre palubných sprievodcov;
  3. informujú bez zbytočného odkladu prevádzkovateľa (prevádzkovateľov), ktorý využíva ich služby, a
  4. vrátia svoje osvedčenie v súlade s postupom, ktorý stanovil príslušný orgán.

PODČASŤ TRA

POŽIADAVKY NA VÝCVIK ŽIADATEĽOV O OSVEDČENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV A JEHO DRŽITEĽOV**CC.TRA.215 Poskytovanie výcviku**

Výcvik požadovaný v tejto časti:

- a) poskytujú výcvikové organizácie alebo prevádzkovatelia obchodnej leteckej dopravy, ktorých na túto činnosť schválil príslušný orgán;
- b) vykonáva personál s vhodnými skúsenosťami a kvalifikáciou na prvky výcviku, ktoré sa majú uskutočniť a
- c) vykonáva sa podľa výcvikového programu a osnov, ktoré sú zdokumentované v schválení organizácie.

CC.TRA.220 Počiatočný výcvikový kurz a skúška

- a) Žiadatelia o osvedčenie pre palubných sprievodcov absolvujú počiatočný výcvikový kurz, aby sa oboznámili s leteckým prostredím a získali dostatočné všeobecné znalosti a základnú spôsobilosť, ktorá sa vyžaduje na vykonávanie povinností a prevzatie zodpovednosti v oblasti bezpečnosti cestujúcich a letu počas bežnej, mimoriadnej a núdzovej prevádzky.
- b) Program počiatočného výcvikového kurzu obsahuje prinajmenšom prvky uvedené v dodatku 1 k tejto časti. Zahŕňa teoretickú výučbu a praktický výcvik.
- c) Žiadatelia o osvedčenie pre palubných sprievodcov absolvujú skúšku, ktorá zahŕňa všetky prvky programu výcviku uvedené v písm. b) s výnimkou výcviku v optimalizácii činnosti posádky (CRM), aby preukázali, že dosiahli úroveň znalostí a spôsobilosti požadovaných v písm. a).

CC.TRA.225 Kvalifikácia (kvalifikácie) na typ alebo variant lietadla

- a) Držiteľia platného osvedčenia pre palubných sprievodcov sa podieľajú na prevádzke lietadla, iba ak sú kvalifikovaní v súlade s príslušnými požiadavkami časti ORO.
- b) Aby bol držiteľ osvedčenia kvalifikovaný na typ alebo variant lietadla:
1. musí spĺňať príslušné požiadavky na výcvik, preskúšanie a platnosť vzťahujúce sa na lietadlo, na prevádzke ktorého sa má podieľať:
    - i) výcvik na konkrétnom type lietadla, preškolenie výcvik prevádzkovateľa a oboznamovanie;
    - ii) rozdielový výcvik;
    - iii) udržiavací výcvik a
  2. musí sa počas uplynulých 6 mesiacov podieľať na prevádzke lietadla daného typu alebo absolvovať príslušný opakovací výcvik a preskúšanie predtým, než sa bude opäť podieľať na prevádzke lietadla daného typu.

Dodatok 1 k časti CC

Počiatkový výcvikový kurz a skúška

PROGRAM VÝCVIKU

Program výcviku počiatkového výcvikového kurzu obsahuje prinajmenšom tieto body:

1. **Všeobecné teoretické znalosti z oblasti letectva a predpisov v oblasti letectva zahŕňajúce všetky prvky, ktoré sa týkajú povinností a zodpovedností vyžadovaných od palubných sprievodcov:**
  - 1.1. letecká terminológia, teória letu, rozmiestnenie cestujúcich, oblasti prevádzky, meteorológia a vplyv znečistenia povrchu lietadla;
  - 1.2. predpisy v oblasti letectva, ktoré sa vzťahujú na palubných sprievodcov, a úloha príslušného orgánu;
  - 1.3. povinnosti a zodpovednosť palubných sprievodcov počas prevádzky a potreba neodkladne a účinne reagovať na núdzové situácie;
  - 1.4. zachovanie schopnosti a zdravotnej spôsobilosti na výkon služby palubného sprievodcu vrátane aspektov obmedzenia času letu a času v službe a požiadavky na odpočinok;
  - 1.5. dôležitosť uchovávanía príslušných dokumentov a príručiek v platnom znení s príslušnými zmenami a doplnkami prevádzkovateľa;
  - 1.6. dôležitosť vykonávania povinností palubného sprievodcu v súlade s prevádzkovou príručkou prevádzkovateľa;
  - 1.7. dôležitosť predletovej prípravy palubných sprievodcov a poskytovania nevyhnutných bezpečnostných informácií s prihliadnutím na ich konkrétne povinnosti a
  - 1.8. dôležitosť rozpoznania situácie, v ktorej sú palubní sprievodcovia oprávnení na začatie evakuácie a iné núdzové postupy a sú za ne zodpovední.
2. **Komunikácia**

Počas výcviku sa kladie dôraz na dôležitosť účinnej komunikácie medzi palubnými sprievodcami a letovou posádkou vrátane spôsobu komunikácie, spoločného jazyka a terminológie.
3. **Úvodný kurz v oblasti ľudských faktorov (HF) v letectve a optimalizácie činnosti posádky (CRM)**

Tento kurz vykonáva najmenej jeden inštruktor CRM pre palubných sprievodcov. Prvky výcviku sa realizujú dôkladne a zahŕňajú prinajmenšom:

  - 3.1. *Všeobecne:* ľudské faktory v letectve, všeobecné pokyny k zásadám a cieľom CRM, ľudské správanie a obmedzenia.
  - 3.2. *Z hľadiska jednotlivého palubného sprievodcu:* pripravenosť osobnosti, ľudské chyby a spoľahlivosť, postoje a správanie, sebareflexiu; stres a zvládanie stresu; únavu a bdelosť; asertivitu; uvedomenie si situácie, získavanie a spracovanie informácií.
4. **Správanie sa k cestujúcim a dohľad na palube:**
  - 4.1. dôležitosť správneho pridelenia sedadiel so zreteľom na hmotnosť a vyváženie letúna, osobitné kategórie cestujúcich a nevyhnutnosť usadenia telesne spôsobilých cestujúcich v blízkosti východov, pri ktorých nie je zabezpečený dozor;
  - 4.2. predpisy upravujúce bezpečné uloženie batožiny na palube a predmetov na zabezpečenie služieb na palube a riziko, že sa stanú nebezpečnými pre osoby v časti určenej pre cestujúcich, alebo že budú inak prekážať, prípadne poškodzovať núdzové vybavenie alebo východy;
  - 4.3. rady pri rozpoznávaní a zvládnutí cestujúcich, ktorí sú pod vplyvom alkoholu alebo sa dostanú pod vplyv alkoholu, sú pod vplyvom narkotík alebo sú agresívni;

- 4.4. bezpečnostné opatrenia nevyhnutné pri preprave živých zvierat v časti určenej pre cestujúcich;
  - 4.5. povinnosti pri výskyte turbulencií vrátane zabezpečenia časti určenej pre cestujúcich a
  - 4.6. metódy používané na motiváciu cestujúcich a zvládnutie davu potrebné na urýchlenie núdzovej evakuácie.
- 5. Zdravotnícke aspekty a prvá pomoc:**
- 5.1. všeobecné pokyny k zdravotníckym aspektom a prežitiu;
  - 5.2. fyziologické účinky lietania s osobitným dôrazom na hypoxiu (nedostatok kyslíka v tkanivách), potrebu kyslíka, funkcie Eustachovej trubice a barotraumy;
  - 5.3. základná prvá pomoc vrátane starostlivosti v prípade:
    - a) nevoľnosti počas letu;
    - b) žalúdočno-črevných ťažkostí;
    - c) zrýchleného dýchania;
    - d) popálenín;
    - e) zranení;
    - f) bezvedomia a
    - g) zlomenín a poranení mäkkého tkaniva;
  - 5.4. núdzové zdravotné situácie počas letu a súvisiaca prvá pomoc zameraná prinajmenšom na:
    - a) astmu;
    - b) stres a alergické reakcie;
    - c) šok;
    - d) cukrovku;
    - e) dusenie;
    - f) epilepsiu;
    - g) pôrod;
    - h) mŕtvicu a
    - i. infarkt;
  - 5.5. použitie primeraného vybavenia vrátane kyslíka na prvú pomoc, súprav prvej pomoci a núdzových zdravotníckych súprav prvej pomoci a ich obsahu;
  - 5.6. praktický nácvik kardiopulmonálnej resuscitácie pre každého palubného sprievodcu s použitím špeciálne skonštruovanej figuríny a s prihliadnutím na vlastnosti prostredia lietadla a
  - 5.7. zdravie a hygiena pri cestovaní vrátane:
    - a) hygieny na palube;
    - b) rizika kontaktu s infekčnými chorobami a prostriedkov na zníženie takého rizika;
    - c) manipulácie so zdravotníckym odpadom;
    - d) dezinfekcie lietadla;
    - e) riešenia úmrtia na palube a

f) udržiavania bdelosti, fyziologických účinkov únavy, fyziológie spánku, rytmu výkonnosti počas dňa a zmien časových zón.

6. Nebezpečný tovar v súlade s platnými technickými pokynmi ICAO

7. Všeobecné aspekty bezpečnosti v oblasti letectva vrátane informovanosti o ustanoveniach nariadenia (ES) č. 300/2008

8. Výcvik pre prípad požiaru a dymu:

8.1. dôraz na zodpovednosť palubných sprievodcov za okamžité riešenie núdzových situácií s výskytom požiaru a dymu a predovšetkým dôraz na dôležitosť určenia skutočného zdroja požiaru;

8.2. dôležitosť okamžitého informovania letovej posádky, ako aj osobitné činnosti potrebné pri koordinácii a pomoci v prípade zistenia požiaru alebo dymu;

8.3. potreba častej kontroly priestorov s potenciálnym rizikom požiaru vrátane toaliet a kontroly príslušných detektorov dymu;

8.4. klasifikácia požiarov a vhodných druhov hasiacich prostriedkov a postupov v jednotlivých situáciách s výskytom požiaru;

8.5. spôsoby používania hasiacich prostriedkov, dôsledky ich nesprávneho použitia a dôsledky ich použitia v obmedzenom priestore vrátane praktického výcviku hasenia požiaru, ako aj navliekania a používania ochranných prostriedkov proti dymu v leteckej doprave, a

8.6. všeobecné postupy pozemnej havarijnej služby na letiskách.

9. Výcvik prežitia:

9.1. zásady prežitia v nehostinnom prostredí (napr. polárne oblasti, púšť, džungľa, more) a

9.2. výcvik prežitia vo vode vrátane praktického nasadzovania a používania osobných plávacích pomôcok vo vode a použitia záchranných člnov alebo iného podobného vybavenia, ako aj praktický nácvik vo vode.

—————

PRÍLOHA VI

POŽIADAVKY ÚRADU NA LETOVÚ POSÁDKU

[ČASŤ ARA]

PODČASŤ GEN

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

ODDIEL I

Všeobecne

ARA.GEN.105 Vymedzenie pojmov

Na účely tejto časti a časti ORA sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „Prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC)“ sú nezáväzná normy, ktoré agentúra prijala na opis prostriedkov na preukázanie zhody so základným nariadením a jeho vykonávacími predpismi.
2. „Alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu“ sú tie, ktoré predstavujú alternatívu k existujúcim AMC, alebo ktorými sa navrhujú nové spôsoby preukázania súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, pre ktoré agentúra neprijala žiadne súvisiace AMC.
3. „Schválená výcviková organizácia (ATO)“ je organizácia oprávnená vydávať alebo predlžovať povolenie na poskytovanie výcviku pre preukazy spôsobilosti pilotov a súvisiace kvalifikácie a osvedčenia.
4. „Model základného prístrojového výcvikového zariadenia (model BITD)“ je vymedzená kombinácia hardvéru a softvéru, ktorá získala kvalifikáciu BITD.
5. „Špecifikácie pre osvedčovanie (CS)“ sú technické normy prijaté agentúrou, v ktorých sa uvádzajú spôsoby preukázania súladu so základným nariadením a jeho vykonávacími predpismi a ktoré môže organizácia použiť na účely osvedčovania.
6. „Letový inštruktor (FI)“ je inštruktor s oprávneniami na poskytovanie výcviku v lietadle v súlade s časťou FCL.
7. „Výcvikové zariadenie na simuláciu letu (FSTD)“ je výcvikové zariadenie, ktorým je:
  - a) v prípade letúnov typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD), trenažér letových a navigačných postupov (FNPT) alebo základné prístrojové výcvikové zariadenie (BITD);
  - b) v prípade vrtuľníkov typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD) alebo trenažér letových a navigačných postupov (FNPT).
8. „Kvalifikácia FSTD“ je úroveň technickej spôsobilosti FSTD, ako je vymedzená v dokumente o zhode.
9. „Používateľ FSTD“ je organizácia alebo osoba, ktorá pre ATO požaduje výcvik, preverovanie alebo skúšanie s použitím FSTD.
10. „Zákaz štartu“ je formálny zákaz štartu lietadla a uskutočnenie krokov nevyhnutných na jeho zadržanie.
11. „Poradenský materiál (GM)“ je nezáväzný materiál vypracovaný agentúrou, ktorý pomáha opísať význam požiadavky alebo špecifikácie a používa sa na pomoc pri výklade základného nariadenia, jeho vykonávacích predpisov a AMC.
12. „ARO.RAMP“ je podčasť RAMP prílohy II k nariadeniu o letovej prevádzke.
13. „Iné výcvikové zariadenie (OTD)“ je zariadenie používané na výcvik pilotov iné ako FSTD, ktoré umožňuje výcvik, pri ktorom nie je potrebné úplné prostredie paluby lietadla alebo pilotnej kabíny.
14. „Časť ARA“ je príloha VI k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
15. „Časť ORO“ je príloha III k nariadeniu o letovej prevádzke.

16. „Časť CC“ je príloha V k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
17. „Časť FCL“ je príloha I k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
18. „Časť MED“ je príloha IV k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
19. „Časť ORA“ je príloha VII k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
20. „Hlavné miesto podnikania“ je ústredie alebo sídlo organizácie, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností, ktoré sa uvádzajú v tomto nariadení.
21. „Príručka pre kvalifikačný test (QTG)“ je dokument vypracovaný s cieľom preukázať, že vlastnosti FSTD z hľadiska funkčnosti a obsluhy zodpovedajú vlastnostiam lietadla, triedy letúna alebo typu vrtuľníka, ktorý bol simulovaný v predpísanom rozsahu, a že boli splnené všetky príslušné požiadavky. QTG zahŕňa údaje o lietadle, o triede letúna alebo o type vrtuľníka, ako aj údaje o FSTD použité na pomoc pri hodnotení.

ARA.GEN.115 Dokumentácia dohľadu

Príslušný orgán poskytne príslušným pracovníkom všetky legislatívne akty, normy, predpisy, technické publikácie a súvisiace dokumenty, aby im umožnil plniť ich úlohy a vykonávať ich povinnosti.

ARA.GEN.120 Spôsoby dosiahnutia súladu

- a) Agentúra vypracuje prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC), ktoré sa môžu použiť na preukázanie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi. Keď sa dodržiavajú AMC, sú tým splnené aj súvisiace požiadavky vykonávacích predpisov.
- b) Na preukázanie súladu s vykonávacími predpismi sa môžu použiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu.
- c) Príslušný orgán zavedie systém nepretržitého hodnotenia toho, či všetky alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, ktoré používa on sám alebo organizácie a osoby pod jeho dohľadom, umožňujú preukázanie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi.
- d) Príslušný orgán posúdi všetky alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, ktoré navrhuje organizácia v súlade s ORA.GEN.120, prostredníctvom analýzy poskytnutej dokumentácie, a ak to považuje za potrebné, vykonaním kontroly organizácie.

Keď príslušný orgán zistí, že alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu sú v súlade s vykonávacími predpismi, bez zbytočného odkladu:

1. informuje žiadateľa, že môže vykonávať alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, a v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom zmení a doplní povolenie alebo osvedčenie žiadateľa a
  2. informuje agentúru o ich obsahu a poskytne jej kópie celej príslušnej dokumentácie;
  3. informuje ostatné členské štáty o alternatívnych spôsoboch dosiahnutia súladu, ktoré boli prijaté.
- e) Keď príslušný orgán sám používa alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi:
1. sprístupní ich všetkým organizáciám a osobám, ktoré sú pod jeho dohľadom a
  2. bez zbytočného odkladu o tom informuje agentúru.

Príslušný orgán poskytne agentúre úplný opis alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu vrátane všetkých revízií postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým sa preukáže dodržiavanie vykonávacích predpisov.

ARA.GEN.125 Informovanie agentúry

- a) Príslušný orgán bez zbytočného odkladu informuje agentúru v prípade akýchkoľvek významných problémov s vykonávaním nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.
- b) Príslušný orgán poskytuje agentúre informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti, ktoré vyplývajú z prijatých hlásení udalostí.

ARA.GEN.135 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

- a) Bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽¹⁾, príslušný orgán zavedie systém primeraného zhromažďovania, analýzy a šírenia bezpečnostných informácií.
- b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých prijatých významných bezpečnostných informácií a bez zbytočného odkladu poskytne členským štátom a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo návrhov nápravných opatrení, ktoré potrebujú na včasnú reakciu na bezpečnostný problém týkajúci sa výrobkov, častí, zariadení, osôb alebo organizácií podliehajúcich nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom.
- c) Príslušný orgán po získaní informácií uvedených v písmenách a) a b) prijme primerané opatrenia na riešenie bezpečnostného problému.
- d) O opatreniach prijatých podľa písmena c) okamžite informuje všetky osoby alebo organizácie, ktoré sa nimi musia riadiť podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov. Príslušný orgán o týchto opatreniach informuje aj agentúru, a ak sú potrebné spojené opatrenia, informuje aj ostatné zainteresované členské štáty.

ODDIEL II**Riadenie****ARA.GEN.200 Systém riadenia**

- a) Príslušný orgán zavedie a zachováva systém riadenia zahŕňajúci prinajmenšom:
  1. zdokumentované politiky a postupy opisujúce jeho organizáciu, prostriedky a metódy dosiahnutia súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi. Tieto postupy sa pravidelne aktualizujú a slúžia ako základné pracovné dokumenty tohto príslušného orgánu pre všetky súvisiace úlohy;
  2. dostatočný počet pracovníkov na plnenie úloh a vykonávanie povinností. Títo pracovníci musia byť kvalifikovaní na vykonávanie pridelených úloh a musia mať príslušné vedomosti, skúsenosti, úvodný a udržiavací výcvik na zaistenie trvalej spôsobilosti. Musí fungovať systém na plánovanie dostupnosti personálu, aby sa zabezpečilo riadne plnenie všetkých úloh;
  3. dostatočné vybavenie a kancelárske priestory na vykonávanie pridelených úloh;
  4. funkciu monitorovania súladu systému riadenia s príslušnými požiadavkami a primeranosti postupov vrátane zavedenia postupu vnútorného auditu a postupov riadenia bezpečnostných rizík. Monitorovanie súladu musí zahŕňať systém spätnej väzby výsledkov auditu pre vyšších riadiacich pracovníkov príslušného orgánu s cieľom v prípade potreby zabezpečiť vykonávanie nápravných opatrení a
  5. osobu alebo skupinu osôb, ktoré sú v konečnom dôsledku zodpovedné vyšším riadiacim pracovníkom príslušného orgánu za funkciu monitorovania súladu.
- b) Príslušný orgán vymenuje pre každú oblasť činnosti vrátane systému riadenia jednu alebo viac osôb s celkovou zodpovednosťou za riadenie príslušnej úlohy (úloh).
- c) Príslušný orgán zavedie postupy účasti na vzájomnej výmene všetkých potrebných informácií a pomoci s ďalšími príslušnými orgánmi vrátane všetkých zistení a následných opatrení vyplývajúcich z dohľadu nad osobami a organizáciami, ktoré vykonávajú činnosti na území členského štátu, ale osvedčenie im vydal príslušný orgán iného členského štátu alebo agentúra.
- d) Kópia postupov, týkajúcich sa systému riadenia, a ich zmien a doplnení sa musí poskytnúť agentúre na účely kontroly dodržiavania noriem.

ARA.GEN.205 Pridelovanie úloh oprávneným subjektom

- a) Úlohy týkajúce sa úvodného osvedčovania alebo zachovávania dohľadu nad osobami alebo organizáciami, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom, pridelujú členské štáty iba oprávneným subjektom. Pri pridelovaní úloh príslušný orgán zabezpečí, aby:
  1. mal zavedený systém úvodného a nepretržitého hodnotenia toho, či oprávnený subjekt dodržiava ustanovenia prílohy V k nariadeniu (ES) č. 216/2008.

Tento systém a výsledky hodnotenia sa zadokumentujú;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

2. mal vypracovanú a zdokumentovanú dohodu s oprávneným subjektom, schválenú oboma stranami na primeranej úrovni riadenia, v ktorej sa jednoznačne vymedzujú:

- i) úlohy, ktoré sa majú vykonávať;
- ii) vyhlásenia, správy a záznamy, ktoré treba poskytnúť;
- iii) technické podmienky, ktoré treba splniť pri vykonávaní takýchto úloh;
- iv) súvisiace pokrytie zodpovednosti a
- v) ochranu informácií získaných pri vykonávaní takýchto úloh.

b) Príslušný orgán zabezpečí, aby postup vnútorného auditu a postup riadenia bezpečnostných rizík požadované v AR.GEN.200 písm. a) bod 4 zahŕňali všetky úlohy osvedčovania alebo zachovávania dohľadu, ktoré sa vykonávajú v jeho mene.

ARA.GEN.210 Zmeny v systéme riadenia

- a) Príslušný orgán musí mať zavedený systém určovania zmien, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať svoje povinnosti, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Tento systém musí umožniť prijímanie potrebných opatrení, ktoré zabezpečia, že jeho systém riadenia zostane primeraný a účinný.
- b) Príslušný orgán aktualizuje svoj systém riadenia tak, aby včas zohľadnil každú zmenu nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov, a tak zaistil jeho účinné vykonávanie.
- c) Príslušný orgán informuje agentúru o zmenách, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať svoje povinnosti, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch.

ARA.GEN.220 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán zavedie systém vedenia záznamov, ktorým sa zabezpečí vhodné ukladanie, dostupnosť a spoľahlivá vysledovateľnosť:
  1. zdokumentovaných politík a postupov systému riadenia,
  2. výcviku, kvalifikácie a autorizácie pracovníkov;
  3. pridelenia úloh, zohľadňovania prvkov požadovaných v ARA.GEN.205, ako aj podrobností pridelených úloh;
  4. postupov osvedčovania a zachovávania dohľadu nad osvedčenými organizáciami;
  5. postupov vydávania preukazov spôsobilosti, kvalifikácií, osvedčení a potvrdení pracovníkom a zachovávania dohľadu nad držiteľmi týchto preukazov spôsobilosti, kvalifikácií, osvedčení a potvrdení;
  6. postupov vydávania osvedčení o kvalifikácii FSTD a zachovávania dohľadu nad FSTD a organizáciou, ktoré ho prevádzkuje;
  7. dohľadu nad osobami a organizáciami vykonávajúcimi činnosť na území členského štátu, ale pod dohľadom a s osvedčením zo strany príslušného orgánu iného členského štátu alebo agentúry na základe dohody medzi týmito orgánmi;
  8. hodnotenia alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu, ktoré navrhujú organizácie, a ich oznamovania agentúre, ako aj hodnotenia alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu, ktoré používa samotný príslušný orgán;
  9. zistení, nápravných opatrení a dátumu ukončenia opatrenia;
  10. presadzovania prijatých opatrení;
  11. bezpečnostných informácií a následných opatrení a
  12. použitia ustanovení o odchýlkach v súlade s článkom 14 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- b) Príslušný orgán uchováva zoznam všetkých osvedčení organizácií, osvedčení o kvalifikácii FSTD a preukazov spôsobilosti, osvedčení a potvrdení, ktoré vydal pracovníkom.
- c) Všetky záznamy sa uchovávajú prinajmenšom počas obdobia stanoveného v tomto nariadení. Ak takéto vymedzenie obdobia chýba, záznamy sa uchovávajú prinajmenšom počas obdobia 5 rokov v súlade s príslušnými právnymi predpismi o ochrane údajov.

ODDIEL III

Dohľad, osvedčovanie a vykonávanie**ARA.GEN.300 Dohľad**

a) Príslušný orgán overuje:

1. súlad s požiadavkami vzťahujúcimi sa na organizácie alebo osoby pred vydaním osvedčenia, povolenia, osvedčenia o kvalifikácii FSTD organizácii, alebo preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia pracovníkov;
2. zachovávanie súladu s platnými požiadavkami v prípade organizácií, ktorým udelil osvedčenie, osôb a držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD;
3. vykonávanie primeraných bezpečnostných opatrení, ktoré nariadil príslušný orgán, ako sa vymedzuje v ARA.GEN.135 písm. c) a d).

b) Toto overovanie:

1. je podložené dokumentáciou s osobitným cieľom poskytnúť pracovníkom, ktorí sú zodpovední za bezpečnostný dohľad, usmernenie pri výkone ich funkcií;
2. poskytuje zainteresovaným osobám a organizáciám výsledky činnosti bezpečnostného dohľadu;
3. je založené na auditoch a kontrolách vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol a
4. poskytuje príslušnému orgánu dôkazy potrebné v prípade, že sa vyžaduje ďalšie konanie vrátane opatrení, s ktorými sa počíta v ARA.GEN.350 a ARA.GEN.355.

c) V rozsahu pôsobnosti dohľadu vymedzeného v písm. a) a b) sa zohľadňujú výsledky predchádzajúcich činností dohľadu a bezpečnostné priority.

d) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov a ich povinnosti, ako sa vymedzuje v podčasti ARO.RAMP, rozsah pôsobnosti dohľadu nad činnosťami, ktoré na území členského štátu vykonávajú osoby alebo organizácie založené alebo so sídlom v inom členskom štáte, sa určí na základe bezpečnostných priorít, ako aj na základe predchádzajúcej činnosti dohľadu.

e) Ak sa činnosť osoby alebo organizácie týka viacerých členských štátov alebo agentúry, príslušný orgán zodpovedný za dohľad podľa písmena a) môže súhlasiť s tým, že úlohy dohľadu bude vykonávať agentúra alebo príslušný orgán (orgány) členského štátu (štátov), kde činnosť prebieha. Každá osoba alebo organizácia, ktorá takejto dohode podlieha, musí byť informovaná o jej existencii a rozsahu.

f) Príslušný orgán zhromažďuje a spracúva všetky informácie, ktoré považuje za dôležité pre dohľad vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol.

ARA.GEN.305 Program dohľadu

a) Príslušný orgán zavedie a zachováva program dohľadu, ktorý zahŕňa činnosti dohľadu vyžadované podľa ARA.GEN.300 a ARO.RAMP.

b) Pokiaľ ide o organizácie, ktorým udelil osvedčenie príslušný orgán, a o držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD, vypracuje sa program dohľadu, v ktorom sa zohľadní osobitný charakter organizácie, zložitosť jej činností, výsledky predchádzajúcich činností v oblasti osvedčovania a/alebo dohľadu a ktorý sa bude opierať o hodnotenie súvisiacich rizík. Každý plánovací cyklus dohľadu zahŕňa:

1. audity a kontroly vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol, podľa potreby a
2. stretnutia zodpovedného riadiaceho pracovníka s príslušným orgánom, aby sa zabezpečilo, že obe strany budú naďalej informované o dôležitých otázkach.

c) Na organizácie, ktorým udelil osvedčenie príslušný orgán, a na držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD sa uplatňuje plánovací cyklus dohľadu, ktorého dĺžka nepresiahne 24 mesiacov.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže skrátiť, ak existuje dôkaz, že bezpečnostná úroveň organizácie alebo držiteľa osvedčenia o kvalifikácii FSTD poklesla.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže predĺžiť najviac na 36 mesiacov, ak príslušný orgán potvrdil, že počas predchádzajúcich 24 mesiacov:

1. organizácia preukázala účinné rozpoznávanie bezpečnostných rizík v oblasti letectva a riadenie súvisiacich rizík;
2. organizácia nepretržite preukazovala na základe ORA.GEN.130, že má úplnú kontrolu nad všetkými zmenami;
3. neboli vydané žiadne zistenia úrovne 1 a
4. všetky nápravné opatrenia boli vykonané v časovom období, ktoré schválil alebo predĺžil príslušný orgán, ako sa vymedzuje v ARA.GEN.350 písm. d) bod 2.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže ďalej predĺžiť najviac na 48 mesiacov, ak okrem uvedeného organizácia zaviedla a príslušný orgán schválil účinný nepretržitý systém podávania hlásení príslušnému orgánu o úrovni bezpečnosti a súlade samotnej organizácie s právnymi predpismi.

- d) Program dohľadu nad držiteľmi preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia, vydaného príslušným orgánom zahŕňa kontroly a podľa potreby neohlásené kontroly.
- e) Program dohľadu zahŕňa záznamy dátumov, keď sa majú uskutočniť audity, kontroly a stretnutia a keď sa tieto audity, kontroly a stretnutia uskutočnili.

ARA.GEN.310 Úvodný postup osvedčovania – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti o úvodné vydanie osvedčenia pre organizáciu príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, vydá osvedčenie (osvedčenia), ako sa stanovuje v dodatku III a v dodatku V k tejto časti. Osvedčenie (osvedčenia) vydá s neobmedzenou platnosťou. Oprávnenia a rozsah činností, ktoré má organizácia povolené vykonávať, sa presne stanovujú v podmienkach povolenia priložených k osvedčeniu (osvedčeniam).
- c) S cieľom umožniť organizácii vykonávať zmeny bez predchádzajúceho povolenia príslušného orgánu v súlade s ORA.GEN.130 príslušný orgán schváli postup, ktorý organizácia predloží a vymedzí v ňom rozsah týchto zmien a opíše, ako bude tieto zmeny riadiť a informovať o nich.

ARA.GEN.315 Postup vydania, predĺženia platnosti, obnovenia platnosti alebo zmeny preukazov spôsobilosti, kvalifikácií, osvedčení alebo potvrdení – osoby

- a) Príslušný orgán po prijatí žiadosti o vydanie, predĺženie platnosti, obnovenie platnosti alebo zmenu osobného preukazu spôsobilosti, kvalifikácie, osvedčenia alebo potvrdenia a akejkoľvek podpornej dokumentácie overí, či žiadateľ spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že žiadateľ spĺňa príslušné požiadavky, vydá, predĺži platnosť, obnoví platnosť alebo zmení preukaz spôsobilosti, kvalifikáciu, osvedčenie alebo potvrdenie.

ARA.GEN.330 Zmeny – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti o zmenu, ktorá si vyžaduje predchádzajúce povolenie, príslušný orgán pred vydaním povolenia overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.

Príslušný orgán predpíše podmienky, za ktorých môže organizácia počas zmeny fungovať s výnimkou prípadov, keď príslušný orgán rozhodne, že je potrebné pozastaviť platnosť osvedčenia organizácie.

Ak sa príslušný orgán presvedčí, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, vydá povolenie na zmenu.

- b) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, ak organizácia vykoná zmenu, ktorá si vyžaduje predchádzajúce povolenie bez toho, aby získala povolenie príslušného orgánu, ako je stanovené v písmene a), príslušný orgán pozastaví, obmedzí alebo zruší platnosť osvedčenia organizácie.
- c) Pri zmenách, ktoré si nevyžadujú predchádzajúci súhlas, príslušný orgán posúdi informácie, ktoré mu organizácia poskytla v oznámení v súlade s ORA.GEN.130, aby overil, či sú splnené príslušné požiadavky. V prípade akéhokoľvek nesúlada, príslušný orgán:

1. informuje organizáciu o nesúlade a požiada ju o ďalšie zmeny a

2. v prípade zistení úrovne 1 alebo úrovne 2 koná v súlade s ARA.GEN.350.

ARA.GEN.350 Zistenia a nápravné opatrenia – organizácie

- a) Príslušný orgán dohľadu v súlade s ARA.GEN.300 písm. a) musí mať systém na analýzu toho, aký majú zistenia význam pre bezpečnosť.
- b) Zistenie úrovne 1 vydá príslušný orgán, ak sa zistí akýkoľvek významný nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s podmienkami povolenia alebo osvedčenia, ktorý znižuje bezpečnosť alebo vážne ohrozuje bezpečnosť letov.

K zisteniam úrovne 1 patrí:

1. neumožnenie prístupu príslušnému orgánu do priestorov organizácie, ako sa vymedzuje v ORA.GEN.140 počas bežného času prevádzky a po dvoch písomných žiadostiach;
  2. získanie alebo zachovanie platnosti osvedčenia organizácie pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
  3. dôkaz o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní osvedčenia organizácie a
  4. neexistencia zodpovedného riadiaceho pracovníka.
- c) Zistenie úrovne 2 vydá príslušný orgán, ak sa zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s podmienkami povolenia alebo osvedčenia, ktorý by mohol znížiť bezpečnosť alebo vážne ohroziť bezpečnosť letov.
- d) Ak sa dospeje k zisteniu počas dohľadu alebo iným spôsobom, príslušný orgán bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia požadované nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, písomne oznámi toto zistenie organizácii a požiada o vykonanie nápravných opatrení na odstránenie zisteného nesúladu (prípadov nesúladu). Príslušný orgán v prípade potreby informuje štát, v ktorom je lietadlo registrované.
1. V prípade zistení úrovne 1 prijme príslušný orgán okamžité a primerané opatrenia na zákaz alebo obmedzenie činností a v prípade potreby prijme opatrenia na zrušenie osvedčenia alebo osobitného povolenia, prípadne na jeho obmedzenie alebo pozastavenie platnosti ako celku alebo čiastočne, v závislosti od rozsahu zistenia úrovne 1, kým organizácia neprijme úspešné nápravné opatrenie.
  2. V prípade zistení úrovne 2 príslušný orgán:
    - i) poskytne organizácii čas na vykonanie nápravných opatrení primeraný povahe zistenia, ktorý spočiatku v žiadnom prípade nesmie byť dlhší ako 3 mesiace. Na konci tohto obdobia môže podľa povahy zistenia príslušný orgán predĺžiť trojmesačné obdobie na základe úspešného plánu nápravných opatrení, ktorý schváli príslušný orgán a
    - ii) zhodnotí plán nápravných opatrení a ich vykonávanie, ktorý navrhla organizácia, a ak z hodnotenia vyplýva záver, že sú dostatočné na odstránenie nesúladu (prípadov nesúladu), prijme ich.
  3. Ak organizácia nepredloží prijateľný plán nápravných opatrení, ani nerealizuje nápravné opatrenia v časovom období, ktoré prijal alebo predĺžil príslušný orgán, hodnotenie zistenia sa zvýši na úroveň 1 a podniknú sa kroky uvedené v písmene d) bode 1.
  4. Príslušný orgán zaznamenáva všetky svoje zistenia alebo zistenia, o ktorých bol informovaný, a v prípade potreby aj opatrenia na presadzovanie, ktoré uplatnil, ako aj nápravné opatrenia a dátum ukončenia opatrenia v súvislosti so zisteniami.
- e) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, keď orgán členského štátu konajúci podľa ustanovení ARA.GEN.300 písm. d) zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi zo strany organizácie, ktorej udelil osvedčenie iný členský štát alebo agentúra, informuje o tom daný príslušný orgán a poskytne mu informáciu o úrovni zistenia.

ARA.GEN.355 Zistenia a opatrenia na presadzovanie – osoby

- a) Ak príslušný orgán zodpovedný za dohľad podľa ARA.GEN.300 písm. a) nájde počas dohľadu alebo iným spôsobom dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, oznámi zistenie, zaznamená ho a písomne o ňom informuje držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia.

- b) Pri takomto zistení uskutoční príslušný orgán vyšetrovanie. Ak sa zistenie potvrdí, orgán:
1. podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší platnosť preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia, ak sa zistí bezpečnostný problém a
  2. prijme všetky ďalšie potrebné opatrenia na presadzovanie, aby zabránil pokračovaniu nesúladu.
- c) Príslušný orgán v prípade potreby informuje osobu alebo organizáciu, ktorá vydala osvedčenie zdravotnej spôsobilosti alebo lekárske potvrdenie.
- d) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, keď orgán členského štátu konajúci podľa ustanovení ARA.GEN.300 písm. d) zistí akýkoľvek dôkaz poukazujúci na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného príslušným orgánom ktoréhokoľvek iného členského štátu, informuje o tom daný príslušný orgán.
- e) Ak sa počas dohľadu alebo iným spôsobom nájde dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany osoby, na ktorú sa vzťahujú požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch a ktorá nie je držiteľom preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného v súlade s uvedeným nariadením a jeho vykonávacími predpismi, príslušný orgán, ktorý zistil nesúlad, prijme všetky potrebné opatrenia na presadzovanie, aby zabránil pokračovaniu uvedeného nesúladu.

PODČASŤ FCL

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA UDEĽOVANIA PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI LETOVEJ POSÁDKY

ODDIEL I

Všeobecne

ARA.FCL.120 Vedenie záznamov

Príslušný orgán zahŕňa do svojho systému vedenia záznamov okrem záznamov požadovaných v ARA.GEN.220 písm. a) aj výsledky skúšok teoretických vedomostí a hodnotenia zručností pilotov.

ODDIEL II

Preukazy spôsobilosti, kvalifikácie a osvedčenia

ARA.FCL.200 Postup vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti preukazu spôsobilosti, kvalifikácie alebo osvedčenia

- a) Vydávanie preukazov spôsobilosti a kvalifikácií. Príslušný orgán vydá preukaz spôsobilosti pilota a súvisiace kvalifikácie, pričom použije formulár ustanovený v dodatku I k tejto časti.
- b) Vydávanie osvedčení inštruktora a examinátora. Príslušný orgán vydá osvedčenie inštruktora alebo examinátora ako:
1. doložku k príslušným oprávneniam v preukaze spôsobilosti pilota, ako sa ustanovuje v dodatku I k tejto časti, alebo
  2. osobitný dokument v podobe a spôsobom, ktorý určí príslušný orgán.
- c) Doložka examinátora k preukazu spôsobilosti. Predtým, ako príslušný orgán konkrétne udelí niektorým examinátorom povolenie na predĺženie platnosti alebo obnovenie platnosti kvalifikácií alebo osvedčení, vypracuje zodpovedajúce postupy.

ARA.FCL.205 Monitorovanie examinátorov

- a) Príslušný orgán vypracuje program dohľadu na monitorovanie správania a výkonnosti examinátorov, pričom zohľadní:
1. počet examinátorov, ktorým udelil osvedčenie a
  2. počet examinátorov, ktorým udelili osvedčenie iné príslušné orgány, uplatňujúce svoje právomoci na území, kde príslušný orgán vykonáva dohľad.
- b) Príslušný orgán vedie zoznam examinátorov, ktorým udelil osvedčenie, a examinátorov, ktorým udelili osvedčenie iné príslušné orgány, uplatňujúce svoje právomoci na svojom území, o čom príslušný orgán stručne informoval v súlade s FCL.1015 písm. c) bod 2. V zozname sa stanovujú oprávnenia examinátorov a príslušný orgán ho zverejňuje a aktualizuje.

- c) Príslušný orgán vypracuje postupy na účely vymenovania examinátorov na vykonávanie praktického preskúšania.

ARA.FCL.210 Informácie pre examinátorov

Príslušný orgán môže examinátorom, ktorým udelil osvedčenie, a examinátorom, ktorým udelili osvedčenie iné príslušné orgány, uplatňujúce svoje právomoci na svojom území, poskytnúť bezpečnostné kritériá, ktoré sa musia dodržiavať pri vykonávaní praktických preskúšaní a preskúšania odbornej spôsobilosti v lietadle.

ARA.FCL.215 Obdobie platnosti

- a) Pri vydávaní alebo obnovovaní platnosti kvalifikácie alebo osvedčenia príslušný orgán, alebo v prípade obnovenia platnosti examinátor, ktorého osobitne poveril príslušný orgán, predĺži obdobie platnosti do konca príslušného mesiaca.
- b) Pri predlžovaní platnosti kvalifikácie, osvedčenia inštruktora alebo examinátora príslušný orgán alebo examinátor, ktorého osobitne poveril príslušný orgán, predĺži obdobie platnosti kvalifikácie alebo osvedčenia do konca príslušného mesiaca.
- c) Príslušný orgán alebo examinátor, ktorého na tento účel osobitne poveril príslušný orgán, zapíše dátum skončenia platnosti do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia.
- d) Príslušný orgán môže vypracovať postup, ktorým umožní, aby držiteľ preukazu spôsobilosti alebo osvedčenia uplatňoval svoje oprávnenia počas obdobia najviac 8 týždňov po úspešnom vykonaní príslušnej skúšky (skúšok) ešte pred zápisom do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia.

ARA.FCL.220 Postup opätovného vydania preukazu spôsobilosti pilota

- a) Príslušný orgán opätovne vydá preukaz spôsobilosti, kedykoľvek je to potrebné z administratívnych dôvodov, a:
1. po úvodnom vydaní kvalifikácie alebo
  2. keď je odsek XII preukazu spôsobilosti podľa dodatku I k tejto časti zaplnený a nezostáva v ňom žiadne voľné miesto.
- b) Do nového dokumentu preukazu spôsobilosti sa preniesú iba platné kvalifikácie a osvedčenia.

ARA.FCL.250 Obmedzenie, pozastavenie alebo zrušenie preukazov spôsobilosti, kvalifikácií a osvedčení

- a) Príslušný orgán podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší preukaz spôsobilosti pilota a súvisiace kvalifikácie alebo osvedčenia v súlade s ARA.GEN.315, a to okrem iného za týchto okolností:
1. získanie preukazu spôsobilosti pilota, kvalifikácie alebo osvedčenia pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
  2. falšovanie denníka a záznamov o preukaze spôsobilosti alebo osvedčeníach;
  3. držiteľ preukazu spôsobilosti už nespĺňa príslušné požiadavky časti FCL;
  4. uplatňovanie oprávnení vyplývajúcich z preukazu spôsobilosti, kvalifikácie alebo osvedčenia pod nežiaducim vplyvom alkoholu alebo drog;
  5. nesúlady s príslušnými prevádzkovými požiadavkami;
  6. dôkazy o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní osvedčenia alebo
  7. neprijateľné správanie v ktorejkoľvek fáze plnenia povinností alebo uplatňovania zodpovednosti letového examinátora.
- b) Príslušný orgán môže tiež obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť preukaz spôsobilosti, kvalifikáciu alebo osvedčenie na základe písomnej žiadosti držiteľa preukazu spôsobilosti alebo držiteľa osvedčenia.
- c) Všetky praktické preskúšania, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia kompetencií vykonané počas pozastavenia alebo po zrušení oprávnenia examinátora budú neplatné.

ODDIEL III

Skúšky teoretických vedomostí

ARA.FCL.300 Skúšobné postupy

- a) Príslušný orgán zavedie potrebné opatrenia a postupy, aby umožnil žiadateľom absolvovať skúšky teoretických vedomostí v súlade s príslušnými požiadavkami časti FCL.
- b) V prípade ATPL, MPL, preukazu spôsobilosti obchodného pilota (CPL) a prístrojovej kvalifikácie musia tieto postupy spĺňať všetky tieto podmienky:
1. Skúšky sa vykonávajú buď písomne alebo prostredníctvom počítača.

2. Otázky na skúšku vyberá príslušný orgán z európskej centrálnej banky otázok (ECQB) na základe spoločnej metódy, ktorá umožňuje pokrytie celej osnovy v každom predmete. ECQB je databáza otázok s viacerými možnosťami odpovedí, ktorú vedie agentúra.
  3. Skúška z oblasti komunikácií sa môže robiť oddelene od ostatných predmetov. Žiadateľ, ktorý predtým zložil jednu alebo obe skúšky z komunikácie podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR) a podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR), sa nebude opätovne preskúšavať z príslušných oddielov.
- c) Príslušný orgán informuje žiadateľov o jazykoch, v ktorých sa môže skúška vykonávať.
  - d) Príslušný orgán zavedie primerané postupy na zabezpečenie celistvosti skúšok.
  - e) Ak príslušný orgán zistí, že žiadateľ sa počas skúšky neriadi skúšobnými postupmi, posudzuje sa to ako neúspech žiadateľa, či už v skúške z jedného predmetu, alebo v skúške ako celku.
  - f) Žiadateľom, ktorým sa dokáže, že podvádzali, zakáže príslušný orgán účasť na akejkoľvek ďalšej skúške na obdobie najmenej 12 mesiacov od dátumu skúšky, na ktorej boli prichytení pri podvádzaní.

PODČASŤ CC

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA PALUBNÝCH SPRIEVODCOV

ODDIEL I

Potvrdenia pre palubných sprievodcov**ARA.CC.100 Postupy vydávania potvrdení pre palubných sprievodcov**

- a) Príslušný orgán zavedie postupy vydávania potvrdení pre palubných sprievodcov, vedenia záznamov o nich a dohľadu nad nimi v súlade s ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 a ARA.GEN.300.
- b) Potvrdenia pre palubných sprievodcov vydáva s použitím formátu a špecifikácií stanovených v dodatku II k tejto časti:
bud'
  1. príslušný orgán
a/alebo, ak tak rozhodne členský štát
  2. organizácia, ktorú na túto činnosť schválil príslušný orgán.
- c) Príslušný orgán uverejňuje:
  1. ktorý orgán (ktoré orgány) vydáva potvrdenia pre palubných sprievodcov na ich území a
  2. ak majú na to organizácie povolenie, zoznam takýchto organizácií.

ARA.CC.105 Pozastavenie alebo zrušenie potvrdení pre palubných sprievodcov

Príslušný orgán prijme opatrenia v súlade s ARA.GEN.355 vrátane pozastavenia alebo zrušenia potvrdení pre palubných sprievodcov, a to prinajmenšom v týchto prípadoch:

- a) nesúlad s časťou CC alebo s príslušnými požiadavkami časti ORO a časti CAT v prípadoch, keď sa zistil bezpečnostný problém;
- b) získanie alebo zachovanie platnosti potvrdenia pre palubných sprievodcov pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
- c) uplatňovanie oprávnení vyplývajúcich z potvrdenia pre palubných sprievodcov pod nežiaducim vplyvom alkoholu alebo drog a
- d) dôkazy o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní potvrdenia pre palubných sprievodcov.

ODDIEL II

Organizácie, ktoré poskytujú výcvik palubných sprievodcov alebo vydávajú potvrdenia pre palubných sprievodcov**ARA.CC.200 Schválenie organizácií, ktoré poskytujú výcvik palubných sprievodcov alebo vydávajú potvrdenia pre palubných sprievodcov**

- a) Pred vydaním povolenia výcvikovej organizácii alebo prevádzkovateľovi obchodnej leteckej dopravy na poskytovanie výcviku palubných sprievodcov si príslušný orgán overí, či:
  1. vedenie výcvikových kurzov poskytovaných organizáciou, ich osnovy a súvisiace programy sú v súlade s príslušnými požiadavkami časti CC;

2. výcvikové zariadenia používané organizáciou realisticky predstavujú prostredie oddelenia pre cestujúcich v lietadle daného typu (typov) a technické charakteristiky vybavenia, ktoré majú palubní sprievodcovia obsluhovať a
  3. lektori a inštruktori, ktorí vedú výcvikové lekcie, sú primerane skúsení a kvalifikovaní v predmete, v ktorom poskytujú výcvik.
- b) Ak v členskom štáte môžu byť organizácie schválené na vydávanie potvrdení pre palubných sprievodcov, príslušný orgán vydá takéto povolenia iba organizáciám, ktoré spĺňajú požiadavky písm. a). Pred udelením takého povolenia príslušný orgán:
1. posúdi schopnosť a spoľahlivosť organizácie pri plnení súvisiacich úloh;
  2. uistí sa, či organizácia zaviedla zdokumentované postupy plnenia súvisiacich úloh vrátane toho, že skúšky vedú pracovníci, ktorí sú na tento účel kvalifikovaní a sú bez konfliktu záujmov, a že vydávanie potvrdení pre palubných sprievodcov je v súlade s ARA.GEN.315 a ARA.CC. 100 písm. b) a
  3. vyžaduje od organizácie, aby poskytla informácie a dokumentáciu súvisiace s potvrdeniami pre palubných sprievodcov, ktoré vydáva, a s ich držiteľmi, ak je to dôležité pre príslušný orgán pri plnení jeho úloh týkajúcich sa vedenia záznamov, dohľadu a presadzovania.

PODČASŤ ATO

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA SCHVÁLENÝCH VÝCVIKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ (ATO)

ODDIEL I

Všeobecne

ARA.ATO.105 Program dohľadu

Program dohľadu týkajúci sa ATO zahŕňa monitorovanie noriem kurzu vrátane náhodného výberu výcvikových letov so študentmi, ak je to vzhľadom na použité lietadlo možné.

ARA.ATO.120 Vedenie záznamov

Príslušný orgán popri záznamoch požadovaných v ARA.GEN.220 začlení do svojho systému vedenia záznamov aj podrobnosti o kurzoch, ktoré poskytuje ATO, a prípadne záznamy týkajúce sa FSTD použitých na výcvik.

PODČASŤ FSTD

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA KVALIFIKÁCIE VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU (FSTD)

ODDIEL I

Všeobecne

ARA.FSTD.100 Postup úvodného hodnotenia

- a) Po prijatí žiadosti o osvedčenie kvalifikácie FSTD príslušný orgán:
1. posúdi FSTD predložené na úvodné hodnotenie alebo na modernizáciu na základe platných kvalifikačných požiadaviek;
  2. posúdi FSTD v oblastiach, ktoré sú nevyhnutné pre absolvovanie procesu výcviku, preskúšania a kontroly člena letovej posádky;
  3. vykoná objektívne, subjektívne a funkčné skúšky v súlade s kvalifikačným základom a preskúma výsledky týchto skúšok s cieľom stanoviť príručku pre kvalifikačný test (QTG) a
  4. overí, či organizácia prevádzkujúca FSTD spĺňa príslušné požiadavky. To sa netýka úvodného hodnotenia základného prístrojového výcvikového zariadenia (BITD).
- b) Príslušný orgán schváli QTG až po ukončení úvodného hodnotenia FSTD a po vyriešení všetkých nezrovnalostí v QTG k spokojnosti príslušného orgánu. QTG, ktorá vychádza z postupu úvodného hodnotenia, predstavuje hlavnú QTG (MQTG), ktorá je základom kvalifikácie FSTD a ďalších opakovaných hodnotení FSTD.
- c) Kvalifikačný základ a osobitné podmienky.
1. Príslušný orgán môže predpísať osobitné podmienky pre kvalifikačný základ FSTD, ak sú splnené požiadavky ORA.FSTD.210 písm. a) a ak sa preukáže, že osobitné podmienky zaisťujú rovnakú úroveň bezpečnosti, ako je stanovená v príslušných špecifikáciách pre osvedčovanie.

2. Keď príslušný orgán, ak ním nie je agentúra, stanoví osobitné podmienky pre kvalifikačný základ FSTD, bez zbytočného odkladu to oznámi agentúre. Toto oznámenie sprevádza úplný opis predpísaných osobitných podmienok a hodnotenie bezpečnosti, ktorým sa preukazuje, že sa dosiahla rovnaká úroveň bezpečnosti, ako je stanovená v príslušných špecifikáciách pre osvedčovanie.

ARA.FSTD.110 Vydanie osvedčenia o kvalifikácii FSTD

- a) Po ukončení hodnotenia FSTD a ak je príslušný orgán presvedčený, že FSTD spĺňa platný kvalifikačný základ v súlade s ORA.FSTD.2010 a že organizácia, ktorá ho prevádzkuje, spĺňa platné požiadavky na zachovanie kvalifikácie FSTD v súlade s ORA.FSTD.100, vydá osvedčenie o kvalifikácii FSTD s neobmedzenou platnosťou s použitím formulára ustanoveného v dodatku IV k tejto časti.

ARA.FSTD.115 Dočasná kvalifikácia FSTD

- a) V prípade zavedenia nových programov pre lietadlá, keď nie je možný súlad s požiadavkami stanovenými v tejto podčasti pre kvalifikáciu FSTD, príslušný orgán môže vydať dočasnú kvalifikačnú úroveň FSTD.
- b) Pre typový letový simulátor (FFS) sa dočasná kvalifikačná úroveň udeľuje iba na úrovni A, B alebo C.
- c) Táto dočasná kvalifikačná úroveň je platná do okamihu, keď je možné vydať konečnú kvalifikačnú úroveň a v žiadnom prípade nepresiahne tri roky.

ARA.FSTD.120 Zachovanie kvalifikácie FSTD

- a) Príslušný orgán nepretržite monitoruje organizáciu, ktorá prevádzkuje FSTD, s cieľom overiť, či:
1. postupne počas obdobia 12 mesiacov prebieha úplný súbor testov v MQTG;
  2. výsledky opakovaných hodnotení sú naďalej v súlade s kvalifikačnými normami, sú označené dátumom a uchovávané a
  3. je zavedený systém kontroly konfigurácie, aby sa zaistila nepretržitá funkčnosť hardvéru a softvéru kvalifikovaného FSTD.
- b) Príslušný orgán vykonáva opakované hodnotenia FSTD v súlade s postupmi podrobne uvedenými v ARA.FSTD.100. Tieto hodnotenia sa uskutočňujú:
1. každý rok v prípade typového letového simulátora (FFS), letového výcvikového zariadenia (FTD) alebo trénera letových a navigačných postupov (FNPT). Každé opakované 12-mesačné obdobie sa začína dátumom úvodnej kvalifikácie. Opakované hodnotenie FSTD sa uskutočňuje do 60 dní pred skončením uvedeného 12-mesačného obdobia opakovaného hodnotenia;
  2. každé 3 roky v prípade BITD.

ARA.FSTD.130 Zmeny

- a) Po prijatí žiadosti o akékoľvek zmeny osvedčenia o kvalifikácii FSTD sa príslušný orgán riadi uplatniteľnými prvkami požiadaviek postupu úvodného hodnotenia, ako je opísané v ARA.FSTD.100 písm. a) a b).
- b) Príslušný orgán môže vykonať osobitné hodnotenie pri veľkých zmenách, alebo keď sa zdá, že FSTD nefunguje na svojej úvodnej kvalifikačnej úrovni.
- c) Príslušný orgán vždy vykoná osobitné hodnotenie pred udelením vyššej úrovne kvalifikácie FSTD.

ARA.FSTD.135 Zistenia a nápravné opatrenia – osvedčenie o kvalifikácii FSTD

Príslušný orgán podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší osvedčenie o kvalifikácii FSTD v súlade s ARA.GEN.350, a to okrem iného za týchto okolností:

- a) získanie osvedčenia o kvalifikácii FSTD pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
- b) organizácia, ktorá prevádzkuje FSTD, už nie je schopná preukázať, že FSTD je v súlade so svojim kvalifikačným základom, alebo
- c) organizácia, ktorá prevádzkuje FSTD, už nespĺňa príslušné požiadavky časti ORA.

ARA.FSTD.140 Vedenie záznamov

Okrem záznamov vyžadovaných v ARA.GEN.220 príslušný orgán vedie a aktualizuje zoznam kvalifikovaných FSTD, nad ktorými uskutočňuje dohľad, zoznam dátumov, keď sa majú uskutočniť hodnotenia a keď sa tieto hodnotenia uskutočnili.

PODČASŤ AeMC

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ (AeMC)

ODDIEL I

Všeobecne**ARA.AeMC.110 Postup úvodného osvedčovania**

Postup osvedčovania povereného zdravotníckeho zariadenia (ďalej len „AeMC“) sa riadi ustanoveniami podľa ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Zistenia a nápravné opatrenia – AeMC

Bez toho, aby bol dotknutý bod AR.GEN.350, zistenia úrovne 1 zahŕňajú okrem iného:

- a) nevymenovanie vedúceho predstaviteľa AeMC;
- b) nezabezpečenie dôvernosti zdravotných záznamov a
- c) neschopnosť poskytnúť príslušnému orgánu zdravotné a štatistické údaje na účely dohľadu.

PODČASŤ MED

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA OSVEDČOVANIA ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI

ODDIEL I

Všeobecne**ARA.MED.120 Posudkoví lekári**

Príslušný orgán vymenuje jedného alebo viacerých posudkových lekárov na plnenie úloh opísaných v tomto oddiele. Posudkový lekár musí mať byť držiteľom licencie, musí byť kvalifikovaný lekár a musí mať:

- a) postgraduálnu pracovnú prax v medicíne najmenej 5 rokov;
- b) špecifické vedomosti a skúsenosti v oblasti leteckého lekárstva a
- c) špeciálny výcvik v lekárskom osvedčovaní.

ARA.MED.125 Oznámenie licenčnému orgánu

Keď AeMC alebo poverený lekár (AME) oznámi rozhodnutie o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa licenčnému orgánu:

- a) posudkový lekár alebo zdravotnícky pracovník určený príslušným orgánom posúdi zodpovedajúcu zdravotnú dokumentáciu a v prípade potreby si vyžiada ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, vyšetrenia a testy a
- b) posudkový lekár stanoví zdravotnú spôsobilosť žiadateľa na účely vydania osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, v prípade potreby s jedným alebo viacerými obmedzeniami.

ARA.MED.130 Formát osvedčenia zdravotnej spôsobilosti

Formát osvedčenia zdravotnej spôsobilosti musí byť v súlade s dodatkom VI k tejto časti.

ARA.MED.135 Zdravotnícke formuláre

Príslušný orgán používa formuláre pre:

- a) formulár žiadosti o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti;
- b) formulár správy o vyšetrení pre žiadateľov 1. triedy a 2. triedy a
- c) formulár správy o vyšetrení pre žiadateľov o preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel (LAPL).

ARA.MED.145 Oznámenie všeobecného lekára príslušnému orgánu

Ak je to vhodné, príslušný orgán zavedie postup hlásenia pre všeobecných lekárov (GMP), aby sa zabezpečilo, že GMP poznajú zdravotné požiadavky ustanovené v MED.B.095.

ARA.MED.150 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán popri záznamoch, ktoré sa požadujú v ARA.GEN.220, začlení do svojho systému vedenia záznamov aj podrobnosti o lekárskech vyšetreniach a hodnoteniach, ktoré predkladajú AME, AeMC alebo GMP.
- b) Všetky zdravotné záznamy držiteľov preukazu spôsobilosti sa uchovávajú najmenej 10 rokov po skončení platnosti posledného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.
- c) Na účely lekárskech hodnotení a štandardizácie sa zdravotné záznamy sprístupnia po písomnom súhlase žiadateľa/držiťateľa preukazu spôsobilosti:
1. zariadeniu AeMC, lekárom AME alebo GMP na účely doplnenia lekárskeho hodnotenia;
  2. zdravotnej posudkovej komisii, ktorú môže vytvoriť príslušný orgán na doplnkové preskúmanie hraničných prípadov;
  3. príslušným lekárom špecialistom na účely doplnenia lekárskeho hodnotenia;
  4. posudkovému lekárovi príslušného orgánu iného členského štátu na účely spoločného dohľadu;
  5. príslušnému žiadateľovi/držiťateľovi preukazu spôsobilosti na jeho základe písomnej žiadosti a
  6. agentúre na účely štandardizácie po znemožnení identifikácie žiadateľa/držiťateľa preukazu spôsobilosti.
- d) Príslušný orgán môže sprístupniť zdravotné záznamy na iné účely, ako sú uvedené v písm. c) v súlade so smernicou 95/46/ES v zmysle jej vykonávania vnútroštátnymi právnymi predpismi.
- e) Príslušný orgán vedie zoznam:
1. všetkých AME, ktorí sú držiteľmi platného osvedčenia vydaného daným orgánom a
  2. prípadne všetkých GMP, ktorí na svojom území pôsobia ako AME.
- Tieto zoznamy sa na požiadanie sprístupnia ostatným členským štátom a agentúre.

ODDIEL II**Poverení lekári (AME)****ARA.MED.200 Postup vydania, predĺženia platnosti, obnovenia platnosti alebo zmeny osvedčenia AME**

- a) Postup osvedčovania povereného lekára (AME) sa riadi ustanoveniami v ARA.GEN.315. Príslušný orgán musí mať pred vydaním osvedčenia dôkaz, že ambulancia AME je plne vybavená na vykonávanie lekárskech prehliadok v rozsahu osvedčenia AME, o ktoré AME žiada.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že AME spĺňa príslušné požiadavky, vydá, predĺži platnosť, obnoví platnosť alebo zmení osvedčenie AME na obdobie troch rokov s použitím formuláru podľa dodatku VII k tejto časti.

ARA.MED.240 Všeobecní lekári (GMP) pôsobiaci ako poverení lekári (AME)

Príslušný orgán členského štátu oznámi agentúre a príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak lekárske vyšetrenia pre LAPL môžu na jeho území vykonávať všeobecní lekári (GMP).

ARA.MED.245 Nepretržitý dohľad nad poverenými lekármi (AME) a všeobecnými lekármi (GMP)

Príslušný orgán pri príprave programu nepretržitého dohľadu uvedeného v ARA.GEN.305, zohľadní počet AME a GMP, ktorí uplatňujú svoje oprávnenia na území, na ktorom príslušný orgán vykonáva dohľad.

ARA.MED.250 Obmedzenie, pozastavenie a zrušenie osvedčenia povereného lekára (AME)

- a) Príslušný orgán obmedzí, pozastaví alebo zruší osvedčenie AME v týchto prípadoch:
1. AME už nespĺňa príslušné požiadavky;
  2. neplnenie kritérií pre osvedčovanie alebo pre zachovanie osvedčovania;
  3. nedostatky vo vedení zdravotných záznamov alebo predkladanie nesprávnych údajov alebo informácií;
  4. falšovanie zdravotných záznamov, osvedčení alebo dokumentácie;

5. zatajovanie skutočností, ktoré sa týkajú žiadosti o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti alebo držiteľa osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, prípadne falošné alebo podvodné vyhlásenia alebo vyjadrenia pre príslušný orgán;
  6. neschopnosť nápravy zistení z auditu praxe AME a
  7. na požiadanie AME s osvedčením.
- b) Osvedčenie AME sa automaticky zruší v prípade ktorejkoľvek z týchto okolností:
1. zrušenie licencie na lekársku prax alebo
  2. vyškrtnutie zo zoznamu lekárov.

ARA.MED.255 Opatrenia presadzovania

Ak sa nájde počas dohľadu alebo iným spôsobom dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad AeMC, AME alebo GMP, licenčný orgán musí mať postup na preskúmanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti vydané týmto AeMC, AME alebo GMP a môže ich vyhlásiť za neplatné, ak si to vyžaduje zaistenie bezpečnosti letov.

ODDIEL III

Osvedčovanie zdravotnej spôsobilosti

ARA.MED.315 Preskúmanie správ z vyšetrovaní

Licenčný orgán musí mať zavedený postup na:

- a) preskúmanie správ z vyšetrovaní a hodnotiacich správ prijatých od AeMC, AME a GMP a informovanie AeMC, AME a GMP o nezrovnalostiach, chybách alebo omyloch, ktoré vznikli v procese hodnotenia a
- b) pomoc AME a AeMC na ich žiadosť v súvislosti s rozhodovaním o zdravotnej spôsobilosti v sporných prípadoch.

ARA.MED.325 Postup preskúmania druhého stupňa

Príslušný orgán stanoví postup preskúmania hraničných a sporných prípadov s nezávislými lekáorskými poradcami, ktorí majú skúsenosti z lekárskej praxe v oblasti letectva, aby posúdili a poskytli poradenstvo v otázke osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa.

Dodatok I k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

Preukaz spôsobilosti letovej posádky

Preukaz spôsobilosti letovej posádky vydaný členským štátom v súlade s časťou FCL zodpovedá týmto špecifikáciám:

a) Obsah. Číslo položky musí byť vždy vytlačené v spojení s názvom položky. Položky I až XI sú „stále“ položky a položky XII až XIV sú „premenlivé“ položky, ktoré sa môžu objaviť na samostatnej alebo odoberateľnej časti základného formulára. Každá samostatná alebo odoberateľná časť musí byť prehľadne označená ako súčasť preukazu spôsobilosti.

1. Stále položky:

- I. Štát, ktorý vydal preukaz spôsobilosti.
- II. Názov preukazu spôsobilosti.
- III. Poradové číslo preukazu spôsobilosti začínajúce kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný, po ktorom nasleduje skratka „FCL“ a kód z čísel a/alebo písmen, pričom číslice sú arabské a písmo latinské.
- IV. Meno držiteľa (latinským písmom, aj keď je písmo úradného jazyka štátu iné ako latinské).
- IVa. Dátum narodenia.
- V. Adresa držiteľa.
- VI. Štátna príslušnosť držiteľa.
- VII. Podpis držiteľa.
- VIII. Príslušný orgán a v prípade potreby podmienky, za akých bol preukaz spôsobilosti vydaný.
- IX. Osvedčenie platnosti a povolenie vykonávať udelené oprávnenia.
- X. Podpis úradníka vydávajúceho preukaz spôsobilosti a dátum vydania a
- XI. pečať alebo pečiatka príslušného orgánu.

2. Premenné položky

- XII. Kvalifikácie a osvedčenia: trieda, typ, osvedčenia inštruktorov atď. s dátumami ukončenia platnosti. Rádiotelefonne (R/T) oprávnenia môžu byť uvedené na formulári preukazu spôsobilosti, alebo na samostatnom osvedčení.
  - XIII. Poznámky: t. j. osobitné doložky týkajúce sa obmedzení a potvrzení oprávnení vrátane potvrzení o jazykovej spôsobilosti a kvalifikácií pre lietadlá podľa prílohy II používané v obchodnej leteckej preprave a
  - XIV. ľubovoľné ďalšie podrobnosti, ktoré vyžaduje príslušný orgán (napr. miesto narodenia/miesto pôvodu).
- b) Materiál. Použitý papier alebo iný materiál zabráni pozmeňovaniu alebo vymazávaniu alebo umožní ich ľahké odhalenie. Akékoľvek pridávanie alebo vymazávanie údajov jednoznačne potvrdí príslušný orgán.
- c) Jazyk. Preukazy spôsobilosti sú napísané v národnom jazyku (jazykoch) a v angličtine, a tiež v ďalších jazykoch, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.

Predná strana

<p>Názov a logo príslušného orgánu [angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom]</p> <p>EURÓPSKA ÚNIA (iba angličtina)</p> <p>PREUKAZ SPÔSOBILOSTI LETOVEJ POSÁDKY [angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom]</p> <p>Vydané v súlade s časťou FCL Tento preukaz spôsobilosti spĺňa normy ICAO, s výnimkou oprávnení LAPL [angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom]</p> <p>Formulár EASA 141 vydanie 1</p>	<p>Požiadavky</p> <p>„Európska únia“ sa vypustí v prípade štátov, ktoré nie sú členmi EÚ</p> <p>Veľkosť každej strany je jedna osmina A4</p>
--	--

Strana 2

I	Názov štátu, ktorý vydal preukaz	Požiadavky
III	Číslo preukazu spôsobilosti	Poradové číslo preukazu spôsobilosti sa vždy začína kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný, a pokračuje skratkou „FCL.“.
IV	Priezvisko a meno držiteľa	
IVa	Dátum narodenia (pozri pokyny)	Používa sa štandardný formát dátumu, t. j. deň/mesiac/rok v úplnom tvare (napr. 21/01/1995)
XIV	Miesto narodenia	
V	Adresa držiteľa: Ulica, mesto, oblasť, poštové smerovacie číslo	
VI	Štátna príslušnosť	
VII	Podpis držiteľa	
VIII	Príslušný orgán, ktorý vydal preukaz spôsobilosti Např. Tento CPL(A) bol vydaný na základe ATPL vydaného ..... (tretia krajina)	
X	Podpis úradníka vydávajúceho preukaz spôsobilosti a dátum	
XI	Pečať alebo pečiatka príslušného orgánu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti	

Strana 8

Skratky použité v tomto preukaze spôsobilosti		
		napr. ATPL (preukaz spôsobilosti dopravného pilota), CPL (preukaz spôsobilosti obchodného pilota), IR (prístrojová kvalifikácia), R/T (rádiotelefón), MEP (viacmotorové piestové letúny), FI (letový inštruktor), TRE (examinátor typovej kvalifikácie) atď.

Formulár EASA 141 vydanie 1.

Dodatok II k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

Štandardý formát easa potvrzení pre palubných sprievodcov

Potvrdenia pre palubných sprievodcov vydávané v súlade s časťou CC v členskom štáte musia spĺňať tieto špecifikácie:

<p>1. POTVRDENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV Vydané v súlade s časťou CC</p> <p>2. Referenčné číslo:</p> <p>3. Štát vydávajúci potvrdenie:</p> <p>4. Meno a priezvisko držiteľa:</p> <p>5. Dátum a miesto narodenia:</p> <p>6. Štátna príslušnosť:</p> <p>7. Podpis držiteľa:</p> <p>8. Príslušný orgán:</p> <p>9. Orgán vydávajúci potvrdenie: <i>Úradná pečat, pečiatka alebo logo</i></p> <p>10. Podpis úradníka vydávajúceho potvrdenie:</p> <p>11. Dátum vydania:</p> <p>12. Držiteľ môže uplatňovať oprávnenia palubného sprievodcu v lietadle podieľajúcim sa na prevádzke obchodnej leteckej dopravy, iba ak spĺňa požiadavky časti CC týkajúce sa zachovania zdravotnej spôsobilosti a platných kvalifikácií na typ lietadla.</p> <p>Formulár EASA 142 vydanie 1.</p>

Pokyny:

- Potvrdenie pre palubných sprievodcov zahŕňa všetky položky uvedené vo formulári EASA 142 v súlade s položkami 1 – 12.
- Veľkosť je jedna osmina A4 a použitý materiál musí zabrániť pozmeňovaniu alebo vymazávaniu alebo umožniť ich ľahké odhalenie.
- Dokument je vytlačený v angličtine a v ďalších jazykoch, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.
- Dokument vydáva príslušný orgán alebo organizácia schválená na vydávanie potvrzení pre palubných sprievodcov. V druhom prípade sa uvádza odkaz na povolenie príslušného orgánu členského štátu.
- Potvrdenie pre palubných sprievodcov sa uznáva vo všetkých členských štátoch a nie je potrebná výmena dokumentu pri práci v inom členskom štáte.

- Položka 1: Názov „POTVRDENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV“ a odkaz na časť CC.
- Položka 2: Referenčné číslo potvrdenia sa začína kódom OSN pre členský štát, nasledujú aspoň 2 posledné číslice roku vydania a individuálne referenčné číslo podľa kódu stanoveného príslušným orgánom (napr. BE-08-xxxx).
- Položka 3: Členský štát, v ktorom bol tento dokument vydaný.
- Položka 4: Celé meno (priezvisko a meno), ako je uvedené v oficiálnom preukaze totožnosti držiteľa.
- Položky 5 a 6: Dátum a miesto narodenia, ako aj štátna príslušnosť, ako je uvedená v oficiálnom preukaze totožnosti držiteľa.
- Položka 7: Podpis držiteľa.
- Položka 8: Uvádzajú sa identifikačné údaje príslušného orgánu členského štátu, v ktorom bolo potvrdenie vydané, čo predstavuje úplný názov príslušného orgánu, poštovú adresu, oficiálnu pečiatku a v prípade potreby logo.
- Položka 9: Ak je príslušným orgánom orgán, ktorý vydal potvrdenie, uvádza sa pojem „príslušný orgán“ a oficiálna pečat alebo pečiatka.

V prípade schválenej organizácie sa uvádzajú identifikačné údaje, čo predstavuje prinajmenšom úplný názov organizácie, poštovú adresu a v prípade potreby logo a:

- a) v prípade prevádzkovateľa obchodnej leteckej dopravy číslo osvedčenia leteckého prevádzkovateľa (AOC) a podrobný odkaz na povolenia od príslušného orgánu na poskytovanie výcviku palubných sprievodcov a na vydávanie potvrdení alebo
- b) v prípade schválenej výcvikovej organizácie referenčné číslo príslušného povolenia od príslušného orgánu.

Položka 10: Podpis úradníka konajúceho v mene vydávajúceho orgánu.

Položka 11: Používa sa štandardný formát dátumu: t. j. deň/mesiac/rok v úplnom tvare (napr. 22/02/2008).

Položka 12: Rovnaká veta v angličtine a jej úplný a presný preklad do iných jazykov, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.

Dodatok III k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE (ATO)

Európska únia (*)

Príslušný orgán

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za uvedených podmienok [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[NÁZOV VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

[ADRESA VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

ako výcvikovú organizáciu s osvedčením podľa časti ORA s oprávnením na poskytovanie výcvikových kurzov podľa časti FCL vrátane použitia FSTD, ktoré sú uvedené v priloženom povolení výcvikového kurzu.

PODMIENKY:

Toto osvedčenie sa týka len tých oprávnení a rozsahu poskytovania výcvikových kurzov vrátane použitia FSTD, ktoré sú uvedené v priloženom povolení výcvikového kurzu.

Toto osvedčenie je platné, kým schválená organizácia bude v súlade s časťou ORA, časťou FCL a ďalšími platnými predpismi.

Za predpokladu dodržiavania súladu s uvedenými podmienkami toto osvedčenie zostáva v platnosti, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, obmedzené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania:

Podpis:

[príslušný orgán]

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
Formulár EASA 143 vydanie 1 – strana 1/2.

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE**POVOLENIE VÝCVIKOVÉHO KURZU**

Doplnok k osvedčeniu ATO číslo:

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]

[NÁZOV VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

získala oprávnenie poskytovať a vykonávať tieto výcvikové kurzy podľa časti FCL a používať tieto FSTD:

Výcvikový kurz	Použité FSTD vrátane písmenového kódu (1)

(1) Ako je uvedené na osvedčení o kvalifikácii.

Toto povolenie výcvikového kurzu je platné, pokiaľ:

- sa od osvedčenia ATO neodstúpi, nebude nahradené, obmedzené, pozastavené alebo zrušené a
- všetky činnosti sa vykonávajú v súlade s časťou ORA, časťou FCL, ďalšími platnými predpismi, a ak je to vhodné, s postupmi v dokumentácii organizácie podľa požiadaviek časti ORA.

Dátum vydania:

Podpis: [Príslušný orgán]

Za členský štát/EASA

Formulár EASA 143 vydanie 1 – strana 2/2.

Dodatok IV k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCIÍ VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU

Úvod

Formulár EASA 145 sa používa na osvedčenie o kvalifikácii FSTD. Tento dokument obsahuje špecifikácie FSTD vrátane všetkých obmedzení a osobitných oprávnení alebo povolení, ak sú pre príslušné FSTD potrebné. Osvedčenie o kvalifikácii je vytlačené v angličtine a ďalšom jazyku (jazykoch), ktorý určí príslušný orgán.

Pre viacúčelové FSTD sa vydáva osobitné osvedčenie o kvalifikácii pre každý typ lietadla. Rozličné motory a vybavenie namontované na jednom FSTD si nevyžadujú osobitné osvedčenia o kvalifikácii. Na všetkých osvedčeniach o kvalifikácii je uvedené poradové číslo s písmenovým kódom, ktoré je špecifické pre dané FSTD. Písmenový kód je špecifický pre príslušný orgán, ktorý osvedčenie vydal.

Európska únia (*)

Príslušný orgán

OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCII VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU

ODKAZ:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje, že

FSTD [TYP A PÍSMENOVÝ KÓD]

umiestnené v [NÁZOV A ADRESA ORGANIZÁCIE]

vyhovuje kvalifikačným požiadavkám predpísaným v časti OR za podmienok uvedených v priloženej špecifikácii FSTD.

Toto osvedčenie o kvalifikácii zostáva v platnosti za predpokladu, že FSTD a držiteľ osvedčenia o kvalifikácii naďalej spĺňajú príslušné podmienky časti OR s výnimkou prípadov, ak sa od neho odstúpi, bude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania: .....

Podpis: .....

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
Formulár EASA 145 vydanie 1 – strana 1/2.

[Príslušný orgán]

OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCII FSTD: [Odkaz]

ŠPECIFIKÁCIE FSTD

- A. Typ alebo variant lietadla:
 B. Kvalifikačná úroveň FSTD:
 C. Hlavný referenčný dokument:
 D. Systém vizualizácie:
 E. Pohybový systém:
 F. Vybavenie motorom:
 G. Vybavenie prístrojmi:
 H. Vybavenie palubným protizrážkovým systémom (ACAS):
 I. Strih vetra:
 J. Ďalšie schopnosti:
 K. Obmedzenia alebo ohraničenia:

L. Usmerňujúce informácie o výcviku, preskúšaníach a preverovaniach

CAT I	RVR	m	DH	ft	
CAT II	RVR	m	DH	ft	
CAT III	RVR	m	DH	ft	
(najnižšie minimum)					
LVTO	RVR	m			
Aktuálnosť					
Výcvik/preverovanie IFR					/
Typová kvalifikácia					
Preskúšanie odbornej spôsobilosti					
Priblíženie s autopilotom					
Usmernenie k systémom autoland/roll out					/
ACAS I/II					/
Výstražný systém strihu vetra/predvídaný strih vetra					/
Radar WX					
HUD/HUGS					/
FANS					
GPWS/EGPWS					/
Funkcia ETOPS					
GPS					
Iné					

Dátum vydania: .....

Podpis: .....

Za členský štát/EASA

Formulár EASA 145 vydanie 1 – strana 2/2.

Dodatok V k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ (AeMC)

**Európska únia (*)
Príslušný orgán**

OSVEDČENIE POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ

ODKAZ:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[NÁZOV ORGANIZÁCIE]

[ADRESA ORGANIZÁCIE]

ako poverené zdravotnícke zariadenie s osvedčením podľa časti OR, s oprávneniami a rozsahom činností, ktoré sú uvedené v priložených podmienkach povolenia.

PODMIENKY:

1. Toto osvedčenie je obmedzené tak, ako je uvedené v oddiele o rozsahu povolenia v príručke schválenej organizácie.
2. Toto osvedčenie si vyžaduje súlad s postupmi uvedenými v dokumentácii organizácie podľa požiadaviek časti ORA.
3. Toto osvedčenie zostáva v platnosti za predpokladu plnenia podmienok časti OR, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania ..... Podpis: .....

_____

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
Formulár EASA 146 vydanie 1.

Dodatok VI k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

ŠTANDARDNÝ FORMÁT EASA OSVEDČENIA ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti zodpovedá týmto špecifikáciám:

a) Obsah

1. Štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti pilota vydaný alebo sa oň žiadalo (I).
  2. Trieda osvedčenia zdravotnej spôsobilosti (II).
  3. Číslo osvedčenia, ktoré sa začína kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti pilota vydaný alebo sa oň žiadalo, po ktorom nasleduje kód z čísel a/alebo písmen, pričom číslice sú arabské a písmo latinské (III).
  4. Meno držiteľa (IV).
  5. Štátna príslušnosť držiteľa (VI).
  6. Dátum narodenia držiteľa: (dd/mm/rrrr) (XIV).
  7. Podpis držiteľa (VII).
  8. Obmedzenia (XIII).
  9. Dátum ukončenia platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti (IX) pre:
    - triedu 1 – jednopilotná obchodná prevádzka s cestujúcimi;
    - triedu 1 – ostatná obchodná prevádzka;
    - triedu 2;
    - LAPL.
  10. Dátum lekárskeho vyšetrenia.
  11. Dátum posledného elektrokardiogramu.
  12. Dátum posledného audiogramu.
  13. Dátum vydania a podpis AME alebo posudkového lekára, ktorý vydal osvedčenie (X). Na tomto mieste možno uviesť aj GMP, ak má oprávnenie vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov členského štátu, v ktorom bolo preukaz spôsobilosti vydaný.
  14. Pečať alebo pečiatka (XI)
- b) Materiál: S výnimkou preukazov LAPL vydaných GMP použitý papier alebo iný materiál musí zabrániť pozmeňovaniu alebo vymazávaniu alebo musí umožniť ich ľahké odhalenie. Akékoľvek pridávanie alebo vymazávanie údajov jednoznačne potvrdí príslušný orgán.
- c) Jazyk: Preukazy spôsobilosti sú zhotovené v národnom jazyku (jazykoch) a v angličtine, a tiež v ďalších jazykoch, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.
- d) Všetky dátumy v osvedčení zdravotnej spôsobilosti sa píše vo formáte dd/mm/rrrr.
- e) Štandardný formát EASA osvedčenia zdravotnej spôsobilosti je zobrazený v tomto dodatku.

<p>Názov a logo príslušného orgánu (angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom)</p> <p>EURÓPSKA ÚNIA (iba angličtina)</p> <p>Triada 1/2/LAPL OSVEDČENIE ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI vzťahujúce sa na preukaz spôsobilosti podľa časti FCL (angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom)</p> <p>Vydané v súlade s časťou MED</p> <p>Toto osvedčenie zdravotnej spôsobilosti spĺňa normy ICAO, s výnimkou osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL</p> <p>(angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom)</p> <p>Formulár EASA 147 vydanie 1.</p>	<p>Požiadavky</p> <p>„Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ</p> <p>Veľkosť každej stránky je jedna osmina A4</p>
---	--

I	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Orgán, ktorý vydal alebo vydá preukaz spôsobilosti pilota</i>
III	Národný jazyk (jazyky):/Číslo osvedčenia
IV	Národný jazyk (jazyky):/ <i>Priezvisko a meno držiteľa:</i>
XIV	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Dátum narodenia: (dd/mm/yyyy)</i>
VI	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Štátna príslušnosť:</i>
VII	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Podpis držiteľa:</i>
2	

XIII	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Obmedzenia:</i> Kód: Opis:
X	Národný jazyk (jazyky)/ (*) <i>Dátum vydania:</i> (dd/mm/yyyy) Podpis vydávajúceho AME/posudkového lekára/(GMP):
XI	Národný jazyk (jazyky)/ <i>Pečiatka:</i>
3	

(*) Dátum vydania je dátum, keď je osvedčenie vydané a podpísané.
Formulár EASA 147 vydanie 1.

IX Národný jazyk (jazyky)/ Dátum ukončenia platnosti tohto osvedčenia	Trieda 1 jednopilotná obchodná prevádzka s cestujúcimi (dd/mm/yyyy)		
	Trieda 1 (dd/mm/yyyy)		
	Trieda 2 (dd/mm/yyyy)		
	LAPL (dd/mm/yyyy)		
Národný jazyk (jazyky)/Dátum vyšetrenia: (dd/mm/yyyy)			
MED.A.020 Zníženie zdravotnej spôsobilosti			
a) Držitelia preukazu spôsobilosti nesmú uplatňovať oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti a súvisiacich kvalifikácií alebo oprávnení, keď:			
1. sú si vedomí akéhokoľvek zníženia svojej zdravotnej spôsobilosti, ktoré by im mohlo znemožniť bezpečné uplatňovanie týchto oprávnení,			
2. berú alebo užívajú akékoľvek lieky na predpis alebo lieky, ktoré nie sú viazané na lekársky predpis, ktoré môžu mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti; alebo			
3. podstupujú akúkoľvek medikamentóznou, chirurgickú, alebo inú liečbu, ktorá môže ovplyvniť bezpečnosť letu.			
b) Držitelia preukazu spôsobilosti okrem toho bez zbytočného odkladu vyhľadajú letecko-lekársku radu, keď:			
1. podstúpili chirurgickú operáciu alebo invazívny zákrok,			
2. začali pravidelne užívať akékoľvek lieky,			
3. utrpeli akékoľvek vážnejšie fyzické zranenie, ktoré spôsobuje ich neschopnosť pracovať ako člen letovej posádky,			
4. trpia akoukoľvek vážnou chorobou, ktorá spôsobuje ich neschopnosť pracovať ako člen letovej posádky,			
5. sú držiteľky preukazu tehotné,			
6. boli prijatí do nemocnice alebo na lekársku kliniku; or			
7. prvýkrát potrebujú dioptrické okuliare.			
4			

Dodatok VII k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA (AME)

Európska únia (*)
Príslušný orgán

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[MENO POVERENÉHO LEKÁRA]

[ADRESA POVERENÉHO LEKÁRA]

ako povereného lekára

PODMIENKY:

1. Toto osvedčenie je obmedzené na oprávnenia uvedené v dodatku k tomuto osvedčeniu povereného lekára.
2. Toto osvedčenie vyžaduje súlad s vykonávacími predpismi a postupmi uvedenými v časti MED.
3. Toto osvedčenie zostáva v platnosti na obdobie troch rokov do [xx/yy/zzzz (**)] za predpokladu plnenia požiadaviek v časti MED, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania: xx/yy/zzzz

Podpis: [Príslušný orgán]

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.

(**) Dátum skončenia platnosti: deň/mesiac/rok.

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA

Dodatok k osvedčeniu AME číslo:

OPRÁVNENIA A ROZSAH PÔSOBNOSTI

[Meno a akademický titul povereného lekára] získal oprávnenie (oprávnenia) na vykonávanie letecko-lekárskych vyšetrení a hodnotení na účely vydávania osvedčení zdravotnej spôsobilosti, ako sa uvádza v tejto tabuľke, a na účely vydávania týchto osvedčení zdravotného stavu pre:

LAPL	[áno/dátum]
Trieda 2	[áno/dátum]
Trieda 1 predĺženie/obnovenie platnosti	[áno/dátum]/[nie]

Dátum vydania: xx/yy/zzzz

Podpis: [príslušný orgán]

_____

PRÍLOHA VII

POŽIADAVKY ORGANIZÁCIE NA LETOVÚ POSÁDKU

[ČASŤ ORA]

PODČASŤ GEN

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

ODDIEL I

Všeobecne

ORA.GEN.105 Príslušný orgán

a) Na účely tejto časti príslušným orgánom vykonávajúcim dohľad nad:

1. organizáciami, ktoré podliehajú povinnosti osvedčovania, je:

- i) pre organizácie, ktoré majú hlavné miesto podnikania v členskom štáte, orgán poverený daným členským štátom;
- ii) pre organizácie, ktoré majú hlavné miesto podnikania umiestnené v tretej krajine, agentúra;

2. zariadeniami FSTD je:

i) agentúra pre zariadenia FSTD:

— umiestnené mimo územia členských štátov alebo

— umiestnené na území členských štátov a prevádzkované organizáciami, ktoré majú svoje hlavné miesto podnikania umiestnené v tretej krajine;

ii) pre zariadenia FSTD umiestnené na území členských štátov a prevádzkované organizáciami, ktoré majú svoje hlavné miesto podnikania v členskom štáte, orgán poverený členským štátom, kde má organizácia, ktorá ho prevádzkuje, svoje hlavné miesto podnikania, alebo agentúra, ak o to požiada dotknutý členský štát.

b) Ak zariadenie FSTD umiestnené mimo územia členských štátov prevádzkuje organizácia s osvedčením v členskom štáte, agentúra kvalifikuje toto zariadenie FSTD v koordinácii s členským štátom, ktorý udelil osvedčenie organizácii, ktorá prevádzkuje dané zariadenie FSTD.

ORA.GEN.115 Žiadosť o osvedčenie organizácie

a) Žiadosť o osvedčenie organizácie alebo o zmenu a doplnenie existujúceho osvedčenia sa podáva formou a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán, pričom zohľadní uplatniteľné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.

b) Žiadatelia o úvodné osvedčenie poskytnú príslušnému orgánu dokumentáciu preukazujúcu, ako budú plniť požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Táto dokumentácia musí obsahovať postup opisujúci, ako bude organizácia riadiť a oznamovať príslušnému orgánu zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie.

ORA.GEN.120 Spôsoby dosiahnutia súladu

a) Organizácia na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi môže popri prijateľných spôsoboch dosiahnutia súladu (AMC), ktoré prijala agentúra, použiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu.

b) Ak organizácia chce využiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, pred ich vykonávaním poskytne príslušnému orgánu úplný opis alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu. Tento opis musí obsahovať všetky revízie príručiek alebo postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým sa preukáže dodržiavanie nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.

Organizácia môže tieto alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu uplatňovať na základe predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu a po prijatí oznámenia uvedeného v ARA.GEN.120 písm. d).

ORA.GEN.125 Podmienky povolenia a oprávnenia organizácie

Organizácia s osvedčením dodržiava rozsah pôsobnosti a oprávnenia vymedzené v podmienkach povolenia, ktoré sa nachádzajú v prílohe k osvedčeniu organizácie.

ORA.GEN.130 Zmeny v organizáciách

a) Všetky zmeny ovplyvňujúce:

1. rozsah pôsobnosti osvedčenia alebo podmienky povolenia organizácie alebo
2. akýkoľvek prvok systému riadenia organizácie požadovaný v ORA.GEN.200 písm. a) bod 1 a písm. a) bod 2

si vyžadujú predchádzajúce povolenie príslušného orgánu.

b) V prípade akýchkoľvek zmien, ktoré si vyžadujú predchádzajúce povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, organizácia požiada o povolenie, ktoré vydáva príslušný orgán. Žiadosť musí podať, skôr než uskutoční akúkoľvek takúto zmenu, aby sa príslušnému orgánu umožnilo stanoviť, či je zachovaný súlad s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, a v prípade potreby zmeniť a doplniť osvedčenie organizácie a súvisiace podmienky povolenia, ktoré sú jeho prílohou.

Organizácia poskytne príslušnému orgánu všetku potrebnú dokumentáciu.

Zmena sa uskutoční až po získaní formálneho povolenia od príslušného orgánu v súlade s ARA.GEN.330.

Organizácia počas takýchto zmien funguje na základe podmienok, ktoré podľa potreby stanoví príslušný orgán.

c) Všetky zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie, organizácia riadi a oznamuje príslušnému orgánu, ako je stanovené v postupe, ktorý schválil príslušný orgán v súlade s ARA.GEN.310 písm. c).

ORA.GEN.135 Zachovanie platnosti

a) Osvedčenie organizácie zostáva v platnosti za predpokladu, že:

1. organizácia dodržiava príslušné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a zohľadňuje pri tom ustanovenia týkajúce sa nakladania so zisteniami dohľadu, ako je uvedené v ORA.GEN.150;
2. príslušnému orgánu je umožnený prístup k organizácii, ako je stanovené v ORA.GEN.140 s cieľom stanoviť, či sa zachováva dodržiavanie príslušných požiadaviek nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a
3. sa od osvedčenia neodstúpi, alebo nie je zrušené.

b) Po zrušení osvedčenia, alebo odstúpení od neho organizácia osvedčenie bezodkladne vráti príslušnému orgánu.

ORA.GEN.140 Prístup

S cieľom stanoviť, či sa dodržiavajú príslušné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov, organizácia umožní prístup ku všetkým zariadeniam, lietadlám, dokumentom, záznamom, údajom, postupom alebo akýmkoľvek iným materiálom súvisiacim s jej činnosťou, ktorá podlieha osvedčovaniu, či už ju vykonáva alebo nevykonáva na základe zmluvy iná osoba, ktorej vydal oprávnenie:

a) príslušný orgán určený v ORA.GEN.105 alebo

b) orgán, ktorý koná na základe ustanovení ARA.GEN.300 písm. d), ARA.GEN.300 písm. e) alebo ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Zistenia

Po prijatí oznámenia o zisteniach organizácia:

- a) určí hlavnú príčinu nesúladu;
- b) stanoví nápravný akčný plán a
- c) preukáže vykonávanie nápravných opatrení k spokojnosti príslušného orgánu v období dohodnutom s týmto orgánom, ako je to stanovené v ARA.GEN.350 písm. d).

ORA.GEN.155 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

Organizácia vykoná:

- a) všetky bezpečnostné opatrenia nariadené príslušným orgánom v súlade s ARA.GEN.135 písm. c) a
- b) všetky zodpovedajúce povinné bezpečnostné informácie vydané agentúrou vrátane príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti.

ORA.GEN.160 Hlásenie udalostí

- a) Organizácia oznamuje príslušnému orgánu a všetkým ďalším organizáciám, ktoré musí informovať na základe požiadavky štátu, v ktorom sídli prevádzkovateľ, všetky nehody, závažné incidenty a udalosti, ako je stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 ⁽¹⁾ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽²⁾.
- b) Bez toho, aby bolo dotknuté písmeno a), organizácia hlási príslušnému orgánu a organizácii zodpovednej za konštrukciu lietadiel každý incident, nedostatok, technickú chybu, prekročenie technických obmedzení, udalosť, ktorá zvyrazňuje nepresnosť, neúplnosť alebo nejednoznačnosť informácií v údajoch stanovených v súlade s časťou 21, alebo iné neobvyklé okolnosti, ktoré ohrozili, alebo môžu ohroziť bezpečnú prevádzku lietadla a ktoré sa neskončili nehodou alebo závažným incidentom.
- c) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 996/2010, smernica 2003/42/ES, nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 ⁽³⁾ a nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 ⁽⁴⁾, správy uvedené v písmenách a) a b) sa vypracujú v podobe a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán, a budú obsahovať všetky dôležité informácie o podmienkach, ktoré sú organizácii známe.
- d) Správy sa vypracujú čo najskôr, ale v každom prípade do 72 hodín, odkedy organizácia zistí okolnosti, ktorých sa správa týka, pokiaľ tomu nezabránia mimoriadne udalosti.
- e) Tam, kde je to možné, organizácia vypracuje následnú správu, v ktorej uvedie podrobnosti opatreniach, ktoré má v úmysle podniknúť na zabránenie podobným udalostiam v budúcnosti, hneď ako tieto opatrenia určí. Túto správu vypracuje v podobe a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.

ODDIEL II**Riadenie****ORA.GEN.200 Systém riadenia**

- a) Organizácia vytvorí, zavedie a bude udržiavať systém riadenia, ktorý zahŕňa:
  1. jednoznačne vymedzené hranice zodpovednosti v celej organizácii vrátane priamej zodpovednosti zodpovedného riadiaceho pracovníka za bezpečnosť;
  2. opis celkovej koncepcie a zásad organizácie týkajúcich sa bezpečnosti, čo sa nazýva bezpečnostná politika;
  3. určenie bezpečnostných rizík v oblasti letectva, ktoré spôsobuje činnosť organizácie, ich hodnotenie a riadenie súvisiacich rizík vrátane podniknutia opatrení na zníženie rizika a overenie ich účinnosti;
  4. udržiavanie personálu v stave kvalifikovanosti a schopnosti plniť úlohy;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES, Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 35.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve, Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

⁽³⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 z 12. novembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES (Ú. v. EÚ L 294, 13.11.2007, s. 3).

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 z 24. septembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa článku 7 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2007, s. 7).

5. dokumentovanie všetkých základných procesov systému riadenia vrátane procesu informovania pracovníkov o ich zodpovednosti a postupu pozmeňovania a dopĺňania tejto dokumentácie;
  6. funkciu monitorovania plnenia príslušných požiadaviek zo strany organizácie. Monitorovanie súladu zahŕňa aj systém spätnej väzby zistení pre zodpovedného riadiaceho pracovníka, aby sa v prípade potreby zabezpečila účinná realizácia nápravných opatrení a
  7. všetky dodatočné opatrenia, ktoré sú predpísané v príslušných podčastiach tejto časti alebo ďalších príslušných častí.
- b) Systém riadenia zodpovedá veľkosti organizácie a charakteru a zložitosti jej činností, pričom sa zohľadňujú nebezpečenstvá a súvisiace riziká vyplývajúce z týchto činností.

ORA.GEN.205 Obstarávané činnosti

- a) Obstarávané činnosti zahŕňajú všetky činnosti v rámci rozsahu povolenia organizácie, ktoré vykonáva iná organizácia, ktorá je buď sama držiteľom osvedčenia na vykonávanie takejto činnosti, alebo, ak nie je držiteľom osvedčenia, pracuje na základe povolenia obstarávajúcej organizácie. Organizácia zabezpečí, aby pri obstarávaní alebo nákupe akejkoľvek časti svojej činnosti, obstarávaná alebo nakupovaná služba alebo výrobok spĺňala príslušné požiadavky.
- b) Keď organizácia s osvedčením obstaráva časť svojej činnosti od organizácie, ktorá sama nie je držiteľom osvedčenia na účely vykonávania takejto činnosti v súlade s touto časťou, táto organizácia pracuje na základe povolenia obstarávajúcej organizácie. Obstarávajúca organizácia zabezpečí, aby mal príslušný orgán prístup k obstarávanej organizácii s cieľom stanoviť, či sa zachováva súlad s uplatniteľnými požiadavkami.

ORA.GEN.210 Požiadavky na personál

- a) Organizácia vymenuje zodpovedného riadiaceho pracovníka, ktorý je oprávnený zabezpečiť, aby všetky činnosti bolo možné financovať a vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami. Zodpovedný riadiaci pracovník je zodpovedný za vytvorenie a udržiavanie účinného systému riadenia.
- b) Organizácia vymenuje osobu alebo skupinu osôb so zodpovednosťou za to, že organizácia bude aj naďalej dodržiavať príslušné požiadavky. Táto osoba (osoby) sa bude v konečnom dôsledku zodpovedať zodpovednému riadiacemu pracovníkovi.
- c) Organizácia musí mať dostatočne kvalifikovaný personál na plnenie plánovaných úloh a činností, ktoré sa musia vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami.
- d) Organizácia uchováva zodpovedajúce záznamy o praxi, kvalifikácii a výcviku s cieľom preukázať súlad s písmenom c).
- e) Organizácia zabezpečí, aby všetci pracovníci poznali predpisy a postupy dôležité na vykonávanie ich povinností.

ORA.GEN.215 Požiadavky na zariadenia

Organizácia má zariadenia, ktoré jej umožňujú vykonávanie a riadenie všetkých plánovaných úloh a činností v súlade s príslušnými požiadavkami.

ORA.GEN.220 Vedenie záznamov

- a) Organizácia vypracuje systém vedenia záznamov, ktorý umožní primerané skladovanie a spoľahlivú výsledovateľnosť všetkých vyvíjaných činností, pričom zahŕnie predovšetkým všetky prvky uvedené v ORA.GEN.200.
- b) Formát záznamov sa presne stanoví v postupoch organizácie.
- c) Záznamy sa uchovávajú spôsobom, ktorým sa zabezpečí ich ochrana pred poškodením, úpravou a krádežou.

PODČASŤ ATO
SCHVÁLENÉ VÝCVIKOVÉ ORGANIZÁCIE

ODDIEL I

Všeobecne

ORA.ATO.100 Rozsah pôsobnosti

V tejto podčasti sa stanovujú požiadavky, ktoré musia splniť organizácie poskytujúce výcvik na účely vydávania preukazov spôsobilosti pilotov a pre súvisiace kvalifikácie a oprávnenia.

ORA.ATO.105 Žiadosť

a) Žiadatelia o vydanie osvedčenia schválenej výcvikovej organizácie (ATO) poskytnú príslušnému orgánu:

1. tieto informácie:

- i) názov a adresu výcvikovej organizácie;
- ii) dátum plánovaného začiatku činnosti;
- iii) osobné údaje a kvalifikáciu vedúceho výcviku (HT), letových inštruktorov, inštruktorov výcviku na letových simulátoroch a inštruktorov teoretickej výučby;
- iv) názvy a adresy letísk a/alebo prevádzkových lokalít, na ktorých bude prebiehať výcvik;
- v) zoznam lietadiel, ktoré sa budú prevádzkovať počas výcviku, vrátane ich skupiny, triedy alebo typu, registrácie, vlastníkov a prípadne kategórie osvedčenia o letovej spôsobilosti;
- vi) v prípade potreby zoznam výcvikových zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré má výcviková organizácia v úmysle používať;
- vii) typ výcviku, ktorý chce výcviková organizácia poskytovať, a zodpovedajúci program výcviku a

2. prevádzkovú príručku a výcvikovú príručku.

b) Výcvikové organizácie pre skúšobné lety. Bez ohľadu na body iv) a v) v bode 1 písmena a), výcvikové organizácie, ktoré poskytujú výcvik pre skúšobné lety, poskytujú iba:

1. názvy a adresy hlavných letísk a/alebo prevádzkových lokalít, na ktorých bude prebiehať výcvik a
2. zoznam typov a kategórií lietadiel, ktoré sa majú používať pri výcviku na skúšobné lety.

c) V prípade zmeny osvedčenia poskytnú žiadatelia príslušnému orgánu zodpovedajúce časti informácií a dokumentácie uvedené v písmene a).

ORA.ATO.110 Požiadavky na personál

a) Organizácia vymenuje vedúceho výcviku (HT). HT musí mať rozsiahle skúsenosti ako inštruktor v oblastiach dôležitých pre výcvik, ktorý poskytuje ATO, a musí mať výborné riadiace schopnosti.

b) Zodpovednosť HT zahŕňa:

1. zabezpečenie toho, aby poskytovaný výcvik bol v súlade s časťou FCL, a v prípade výcviku na skúšobné lety, aby boli stanovené príslušné požiadavky časti 21 a výcvikového programu;
2. zabezpečenie uspokojivého spojenia letového výcviku v lietadle alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD) a teoretickej výučby a
3. dohľad nad pokrokom jednotlivých študentov.

- c) Inštruktori teoretickej výučby musia mať:
1. praktické skúsenosti v letectve v oblastiach dôležitých pre poskytovaný výcvik a absolvovať kurz výcviku inštruktorských techník alebo
  2. predchádzajúcu prax v poskytovaní teoretickej výučby a primeraný teoretický základ v predmete, ktorý budú viesť v rámci teoretickej výučby.
- d) Letoví inštruktori a inštruktori výcviku simulácie letu musia byť držiteľmi kvalifikácií požadovaných podľa časti FCL pre typ výcviku, ktorý poskytujú.

ORA.ATO.120 Vedenie záznamov

V období najmenej 3 roky od ukončenia výcviku sa uchovávajú tieto záznamy:

- a) podrobnosti o pozemnom výcviku, letovom výcviku a výcviku simulácie letu poskytovanom jednotlivým študentom,
- b) podrobné a pravidelné správy o pokroku od inštruktorov vrátane hodnotení a pravidelných skúšobných letov a pozemných skúšok a
- c) informácie o preukazoch spôsobilosti a súvisiacich kvalifikáciách a oprávneniach žiakov vrátane dátumov ukončenia platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti a kvalifikácií.

ORA.ATO.125 Výcvikový program

- a) Výcvikový program sa vypracuje pre každý ponúkaný typ kurzu.
- b) Výcvikový program musí spĺňať požiadavky časti FCL a v prípade výcviku na skúšobné lety príslušné požiadavky časti 21.

ORA.ATO.130 Výcviková príručka a prevádzková príručka

- a) Organizácia ATO vypracuje a vedie výcvikovú príručku a prevádzkovú príručku, ktoré obsahujú informácie a pokyny umožňujúce pracovníkom plniť si povinnosti a ktoré žiakom poskytujú usmernenia, ako plniť požiadavky kurzu.
- b) Organizácia ATO sprístupní pracovníkom a v prípade potreby žiakom informácie nachádzajúce sa vo výcvikovej príručke, prevádzkovej príručke a v dokumentácii schválenia ATO.
- c) V prípade ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, musí prevádzková príručka spĺňať požiadavky na príručku prevádzky skúšobných letov, ako sú uvedené v časti 21.
- d) V prevádzkovej príručke sa letovým inštruktorom stanoví schémy obmedzenia letového času vrátane maximálneho počtu hodín letového času, maximálneho počtu hodín povinného letového času a minimálnej dĺžky oddychového času medzi povinnosťami inštruktora v súlade s časťou ORO.

ORA.ATO.135 Výcvikové lietadlá a FSTD

- a) ATO musí používať primeraný lietadlový park s výcvikovými lietadlami alebo zariadenia FSTD vhodné na kurzy poskytovaného výcviku.
- b) Organizácia ATO vykonáva výcvik v FSTD, iba ak príslušnému orgánu preukáže:
  1. primeranosť medzi špecifikáciami FSTD a súvisiacim výcvikovým programom;
  2. že používané FSTD spĺňajú príslušné požiadavky časti FCL;
  3. v prípade typových letových simulátorov (FFS), že FFS dostatočne predstavujú zodpovedajúci typ lietadla a
  4. že zaviedla systém na primerané monitorovanie zmien FSTD a na zabezpečenie toho, že tieto zmeny neovplyvnia primeranosť výcvikového programu.

- c) Ak je lietadlo používané na praktické preskúšanie iného typu ako FFS používaný na výcvik letu za viditeľnosti, maximálny kredit sa obmedzí na hodnotu kreditu udeľovaného za trénažér letových a navigačných postupov II (FNPT II) pri letúnoch a FNPT II/III pri vrtuľníkoch v príslušnom letovom výcvikovom programe.
- d) Výcvikové organizácie pre skúšobné lety. Lietadlo, ktoré sa používa na výcvik na skúšobné lety musí byť primerane vybavené prístrojmi na skúšobné lety v súlade s účelom výcviku.

ORA.ATO.140 Letiská a prevádzkové lokality

Organizácia ATO pri poskytovaní letového výcviku na lietadlách používa letiská alebo prevádzkové lokality, ktoré majú primerané vybavenie a vlastnosti umožňujúce nácvik príslušných manévrov, pričom sa berie do úvahy poskytovaný výcvik a kategória a typ používaného lietadla.

ORA.ATO.145 Predpoklady na výcvik

- a) ATO zabezpečí, aby žiaci spĺňali všetky predpoklady na výcvik stanovené v časti MED, časti FCL a prípadne, ako sú vymedzené v údajoch stanovených v súlade s časťou 21.
- b) V prípade ATO poskytujúcich výcvik na skúšobné lety musia žiaci spĺňať všetky predpoklady na výcvik stanovené v časti 21.

ORA.ATO.150 Výcvik v tretích krajinách

Keď má ATO povolenie na poskytovanie výcviku pre prístrojovú kvalifikáciu (IR) v tretích krajinách:

- a) výcvikový program zahŕňa aklimatizačné lietanie v jednom členskom štáte pred absolvovaním praktického preskúšania pre IR a
- b) praktické preskúšanie pre IR sa vykoná v jednom členskom štáte.

ODDIEL II

Ďalšie požiadavky na ato, poskytujúce výcvik PRE CPL, MPL a ATPL a súvisiace kvalifikácie a oprávnenia

ORA.ATO.210 Požiadavky na personál

- a) *Vedúci výcviku (HT)*. S výnimkou ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, poverený HT musí mať rozsiahlu prax v oblasti výcviku ako inštruktor pre preukaz spôsobilosti profesionálneho pilota a súvisiace kvalifikácie a oprávnenia.
- b) *Vedúci letového výcviku (CFI)*. ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, poverí CFI, ktorý je zodpovedný za dohľad nad letovými inštruktormi a inštruktormi výcviku na simulátore letu a za dodržiavanie noriem pri celom letovom výcviku a výcviku na simulátore letu. CFI musí byť držiteľom preukazu spôsobilosti profesionálneho pilota najvyššej úrovne a súvisiacich kvalifikácií, ktoré sa týkajú vykonávaných kurzov letového výcviku, a držiteľom osvedčenia inštruktora s oprávnením viesť inštruktáž v najmenej jednom z poskytovaných výcvikových kurzov.
- c) *Vedúci inštruktor teoretických vedomostí (CTKI)*. ATO, ktorá poskytuje teoretickú výučbu, poverí CTKI, ktorý je zodpovedný za dohľad nad všetkými inštruktormi teoretickej výučby a za dodržiavanie noriem pri teoretickej výučbe. CTKI musí mať rozsiahlu prax ako inštruktor teoretickej výučby v oblastiach dôležitých pre výcvik poskytovaný organizáciou ATO.

ORA.ATO.225 Výcvikový program

- a) Výcvikový program zahŕňa rozpis letového výcviku a teoretickej výučby v podobe schémy po týždňoch alebo po jednotlivých fázach, zoznam štandardných cvičení a súhrn osnov.
- b) Obsah a postupnosť výcvikového programu sú stanovené vo výcvikovej príručke.

ORA.ATO.230 Výcviková príručka a prevádzková príručka

- a) Vo výcvikovej príručke sa stanovujú normy, ciele a zámery pre každú fázu výcviku, ktorú musia žiaci splniť, pričom sa venuje týmto otázkam:
- výcvikový plán,
  - predletová príprava a letové cvičenia,
  - prípadný letový výcvik v FSTD,
  - teoretická výučba.
- b) Prevádzková príručka poskytuje príslušné informácie určitej skupine pracovníkov, ako sú letoví inštruktori, inštruktori výcviku simulácie letu, inštruktori teoretickej výučby, pracovníci prevádzky a údržby, a obsahuje všeobecné informácie, technické informácie, informácie o trase a informácie o výcviku zamestnancov.

ODDIEL III

Ďalšie požiadavky na ATO poskytujúce osobitné druhy výcviku

Kapitola 1

Kurz diaľkového vzdelávania**ORA.ATO.300 Všeobecne**

ATO môže dostať súhlas na vykonávanie programov modulových kurzov s využitím diaľkového vzdelávania v týchto prípadoch:

- a) modulové kurzy teoretickej výučby,
- b) kurzy dodatočnej teoretickej výučby pre kvalifikáciu na triedu alebo typovú kvalifikáciu alebo
- c) kurzy schválenej predbežnej teoretickej výučby pre prvú typovú kvalifikáciu na viacmotorové vrtuľníky.

ORA.ATO.305 Výučba v triede

- a) Prvok výučby v triede je zaradený do všetkých predmetov modulových kurzov diaľkového vzdelávania.
- b) Množstvo času stráveného pri skutočnej výučbe v triede predstavuje najmenej 10 % celkového trvania kurzu.
- c) Priestory tried na tento účel sú k dispozícii buď v hlavnom mieste podnikania ATO, alebo v inom vhodnom zariadení.

ORA.ATO.310 Inštruktori

Všetci inštruktori sú plne oboznámení s požiadavkami programu kurzu diaľkového vzdelávania.

Kapitola 2

Výcvik s nulovým letovým časom**ORA.ATO.330 Všeobecne**

- a) Povolenie na výcvik s nulovým letovým časom (ZFTT), ako je opísaný v časti FCL, dostanú iba tie ATO, ktoré majú aj oprávnenia na vykonávanie činností obchodnej leteckej dopravy, alebo tie ATO, ktoré majú osobitné dohody s prevádzkovateľmi obchodnej leteckej dopravy.
- b) Povolenie na ZFTT sa udelí, iba ak prevádzkovateľ má prevádzkovú prax na letúne daného typu v trvaní najmenej 90 dní.
- c) V prípade ZFTT, ktorý vykonáva ATO s osobitnými dohodami s prevádzkovateľom, sa nebudú uplatňovať požiadavky na 90 dní prevádzkovej praxe, ak inštruktor pre typovú kvalifikáciu (TRI(A)) podieľajúci sa na doplnkových vzletoch a pristátiach podľa požiadaviek časti ORO, má prevádzkovú prax na letúne daného typu.

ORA.ATO.335 Typový letový simulátor (FFS)

- a) FFS schválený pre ZFTT je použiteľný v súlade s kritériami systému riadenia ATO.
- b) Systém pohybu a vizualizácie FFS je plne použiteľný v súlade s príslušnými špecifikáciami osvedčovania pre FSTD, ako sú uvedené v ORA.FSTD.205.

Kapitola 3**Kurzy pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL)****ORA.ATO.350 Všeobecne**

Organizácia ATO dostane oprávnenia na vykonávanie integrovaných výcvikových kurzov MPL a kurzov pre inštruktorov MPL, iba ak má aj oprávnenie na vykonávanie činností obchodnej leteckej dopravy, alebo osobitné dohody s prevádzkovateľom obchodnej leteckej dopravy.

Kapitola 4**Výcvik na skúšobné lety****ORA.ATO.355 Výcvikové organizácie na skúšobné lety**

- a) ATO, ktorá dostala povolenie na poskytovanie výcviku na skúšobné lety na účely vydania kvalifikácie na skúšobné lety kategórie 1 alebo 2 v súlade s časťou FCL, si môže rozšíriť svoje oprávnenia na poskytovanie výcviku o ďalšie kategórie skúšobných letov a o ďalšie kategórie personálu skúšobných letov za predpokladu, že:
  - 1. sú splnené príslušné požiadavky časti 21 a
  - 2. existuje osobitná dohoda medzi ATO a organizáciou podľa časti 21, ktorá zamestnáva, alebo má v úmysle zamestnávať takýto personál.
- b) Záznamy o výcviku zahŕňajú písomné správy žiakov podľa požiadaviek vo výcvikovom programe vrátane prípadného spracovania údajov a analýzy zaznamenaných parametrov týkajúcich sa daného typu skúšobného letu.

PODČASŤ FSTD**POŽIADAVKY NA ORGANIZÁCIE, KTORÉ PREVÁDZKujú VÝCVIKOVÉ ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU (FSTD), A NA KVALIFIKÁCIU FSTD****ODDIEL I****Požiadavky na organizácie, ktoré prevádzkujú FSTD****ORA.FSTD.100 Všeobecne**

- a) Žiadateľ o osvedčenie kvalifikácie FSTD preukáže príslušnému orgánu, že vytvoril systém riadenia v súlade s oddielom II ORA.GEN.200. Tým sa zaručí, že žiadateľ je priamo alebo prostredníctvom obstarávania schopný zachovávať výkonnosť, funkcie a ďalšie charakteristiky stanovené pre kvalifikačnú úroveň FSTD a riadiť inštaláciu FSTD.
- b) Ak je žiadateľ držiteľom osvedčenia kvalifikácie vydaného v súlade s touto časťou, špecifikácie FSTD sa podrobne uvedú:
  - 1. v podmienkach osvedčenia ATO alebo
  - 2. v prípade držiteľa AOC, vo výcvikovej príručke.

ORA.FSTD.105 Zachovanie kvalifikácie FSTD

- a) S cieľom zachovať kvalifikáciu FSTD držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD počas 12 mesiacov postupne vykonáva úplný súbor testov v rámci hlavnej príručky pre kvalifikačný test (MQTG) a tiež funkčné a subjektívne testy.
- b) Výsledky sa označia dátumom ako analyzované a vyhodnotené a uložia sa v súlade s ORA.FSTD.240 s cieľom preukázať, že sa zachovávajú normy FSTD.
- c) Zavedie sa systém kontroly konfigurácie, aby sa zabezpečila nepretržitá funkčnosť hardvéru a softvéru FSTD s kvalifikáciou.

ORA.FSTD.110 Úpravy

- a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD zavedie a udržiava systém na vymedzenie, hodnotenie a začlenenie akejkoľvek dôležitej úpravy do FSTD, ktoré prevádzkuje, najmä:
1. akékoľvek úpravy lietadiel, ktoré sú dôležité pre výcvik, skúšanie a preverovanie, či už na základe príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti, alebo na inom základe a
  2. akékoľvek úpravy FSTD vrátane systémov pohybu a vizualizácie, ak je to dôležité pre výcvik, skúšanie a preverovanie, ako v prípadoch preskúmania údajov.
- b) Úpravy hardvéru a softvéru FSTD, ktoré ovplyvňujú ovládanie, činnosť a prevádzku systémov, alebo iné veľké úpravy systémov pohybu alebo vizualizácie sa vyhodnotia, aby sa určil ich vplyv na pôvodné kvalifikačné kritériá. Organizácia pripraví zmeny a doplnenia pre každú dotknutú hodnotiacu skúšku. Organizácia uskutoční test FSTD na základe týchto nových kritérií.
- c) Organizácia vopred informuje príslušný orgán o akýchkoľvek veľkých zmenách, aby sa určilo, či sú vykonávané testy dostatočné alebo nie. Príslušný orgán stanoví, či je potrebné osobitné hodnotenie FSTD pred jeho opätovným zaradením do výcviku po úprave.

ORA.FSTD.115 Inštalácie

- a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD zabezpečí, aby:
1. FSTD bolo umiestnené vo vhodnom prostredí, ktoré podporuje bezpečnú a spoľahlivú prevádzku,
  2. všetci pracovníci obsluhy a údržby FSTD dostávali informácie o bezpečnosti FSTD, aby sa zabezpečilo, že poznajú celé bezpečnostné vybavenie a postupy v FSTD v prípade núdzovej situácie a
  3. FSTD a jeho inštalácie dodržiavali miestne predpisy týkajúce sa zdravia a bezpečnosti.
- b) Bezpečnostné funkcie FSTD, ako sú núdzové vypínače a núdzové osvetlenie, sa kontrolujú aspoň raz ročne a výsledky sa zaznamenávajú.

ORA.FSTD.120 Doplnkové vybavenie

Doplnkové vybavenie pridané na FSTD, hoci sa nevyžaduje pre kvalifikáciu, posúdi príslušný orgán s cieľom zabezpečiť, aby toto vybavenie nemalo negatívny vplyv na kvalitu výcviku.

ODDIEL II**Požiadavky na kvalifikáciu FSTD****ORA.FSTD.200 Žiadosť o kvalifikáciu FSTD**

- a) Žiadosť o osvedčenie kvalifikácie FSTD predkladá formou a spôsobom, ako stanoví príslušný orgán:
1. v prípade základného prístrojového výcvikového zariadenia (BITD) výrobcu BITD;
  2. vo všetkých ostatných prípadoch organizácia, ktorá chce FSTD prevádzkovať.
- b) Žiadatelia o úvodnú kvalifikáciu poskytnú príslušnému orgánu dokumentáciu, ktorou preukážu, ako budú plniť požiadavky stanovené v tomto nariadení. Táto dokumentácia musí obsahovať postup vypracovaný s cieľom zabezpečiť súlad s ORA.GEN.130 a ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Certifikačné špecifikácie pre FSTD

- a) Agentúra v súlade s článkom 19 nariadenia (ES) č. 216/2008 vydáva certifikačné špecifikácie ako štandardné spôsoby preukázania dosiahnutia súladu FSTD so základnými požiadavkami prílohy III k nariadeniu (ES) č. 216/2008.
- b) Takéto certifikačné špecifikácie sú dostatočne podrobné a špecifické, aby žiadateľovi ukázali podmienky, za ktorých bude vydaná kvalifikácia.

ORA.FSTD.210 Kvalifikačný základ

- a) Kvalifikačný základ na vydanie osvedčenia kvalifikácie FSTD pozostáva z:
1. príslušných certifikačných špecifikácií stanovených agentúrou, ktoré sú platné k dátumu ich uplatnenia na úvodnú kvalifikáciu,
  2. údajov overovania lietadla stanovených v údajoch schválených v súlade s časťou 21, ak je to vhodné a
  3. akýchkoľvek osobitných podmienok predpísaných príslušným orgánom, ak súvisiace certifikačné špecifikácie neobsahujú primerané alebo vhodné normy pre FSTD, pretože FSTD má nové alebo odlišné vlastnosti od tých, na ktorých sú založené príslušné certifikačné špecifikácie.
- b) Kvalifikačný základ sa vzťahuje na budúce opakované kvalifikácie FSTD, pokiaľ sa nezmení jeho kategória.

ORA.FSTD.225 Trvanie platnosti a zachovanie platnosti

- a) Kvalifikácia pre typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD) alebo tréner letových a navigačných postupov (FNPT) ostáva v platnosti pod podmienkou, že:
1. FSTD a prevádzkujúca organizácia zachovávajú súlad s príslušnými požiadavkami,
  2. príslušný orgán má prístup k organizácii, ako sa vymedzuje v ORA.GEN.140 s cieľom stanoviť, či sa zachováva súlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a
  3. organizácia sa nevzdala osvedčenia kvalifikácie a toto osvedčenie nebolo ani zrušené.
- b) Obdobie 12 mesiacov stanovené v ARA.FSTD.120 písm. b) bod 1 sa môže predĺžiť maximálne na 36 mesiacov za týchto okolností:
1. FSTD prešlo úvodným a najmenej jedným opakovaným hodnotením, v ktorom sa preukázal jeho súlad s kvalifikačným základom,
  2. držiteľ kvalifikácie FSTD má za posledných 36 mesiacov uspokojivé výsledky regulačných hodnotení FSTD,
  3. príslušný orgán vykonáva každých 12 mesiacov formálny audit systému monitorovania súladu organizácie stanovenej v ORA.GEN.200 písm. a) bod 6 a
  4. poverená osoba z organizácie s primeranou praxou preveruje pravidelný opakovaný priebeh podľa príručky pre kvalifikačný test (QTG), vykonáva príslušné funkčné a subjektívne testy každých 12 mesiacov a posieľa správu o výsledkoch príslušnému orgánu.
- c) Kvalifikácia BITD ostáva v platnosti pod podmienkou pravidelného hodnotenia súladu s platným kvalifikačným základom, ktoré vykonáva príslušný orgán v súlade s ARA.FSTD.120.
- d) Po odstúpení od osvedčenia kvalifikácie FSTD, alebo po jeho zrušení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

ORA.FSTD.230 Zmeny FSTD s kvalifikáciou

- a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD informuje príslušný orgán o akýchkoľvek navrhovaných zmenách na FSTD, ako sú napríklad:
1. veľké úpravy;
  2. premiestnenie FSTD a
  3. akékoľvek odstavenie FSTD.
- b) V prípade modernizácie kvalifikačnej úrovne FSTD požiada organizácia príslušný orgán o hodnotenie modernizácie. Organizácia vykoná všetky hodnotiace testy pre požadovanú kvalifikačnú úroveň. Na hodnotenie výkonnosti FSTD pre aktuálnu modernizáciu sa nepoužijú výsledky predchádzajúcich hodnotení.

- c) Ak sa FSTD presúva na nové miesto, organizácia informuje príslušný orgán pred plánovanou operáciou a zároveň predloží časový rozvrh súvisiacich udalostí.

Pred opätovným uvedením FSTD do prevádzky na novom mieste organizácia vykoná najmenej jednu tretinu hodnotiacich testov, ako aj funkčné a subjektívne testy, aby zabezpečila, že výkonnosť FSTD zodpovedá jeho pôvodnému kvalifikačnému štandardu. Kópia dokumentácie testu spolu so záznamami FSTD sa uchová na účely preskúmania príslušným orgánom.

Príslušný orgán môže po premiestnení vykonať hodnotenie FSTD. Hodnotenie musí byť v súlade s pôvodným kvalifikačným základom FSTD.

- d) Ak organizácia plánuje vyradiť FSTD na dlhšie obdobie z aktívneho stavu, musí informovať príslušný orgán a zabezpečiť primeranú kontrolu na obdobie, počas ktorého je FSTD mimo prevádzky.

Organizácia sa dohodne s príslušným orgánom na pláne deaktivácie, skladovania a opätovnej aktivácie, aby sa zabezpečilo, že FSTD sa môže vrátiť do aktívneho stavu na svojej pôvodnej kvalifikačnej úrovni.

ORA.FSTD.235 Prenositeľnosť kvalifikácie FSTD

- a) Pri zmene organizácie, ktorá prevádzkuje FSTD, nová organizácia musí vopred informovať príslušný orgán s cieľom dohody o pláne prevodu FSTD.
- b) Príslušný orgán môže vykonať hodnotenie v súlade s pôvodným kvalifikačným základom FSTD.
- c) Ak FSTD už nie je v súlade s pôvodným kvalifikačným základom, organizácia požiada o nové osvedčenie kvalifikácie FSTD.

ORA.FSTD.240 Vedenie záznamov

Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD vedie záznamy o:

- a) všetkých dokumentoch opisujúcich a dokazujúcich pôvodný kvalifikačný základ a kvalifikačnú úroveň FSTD počas obdobia životnosti FSTD a
- b) akékoľvek opakujúce sa dokumenty a správy týkajúce sa každého FSTD a činností monitorovania súladu za obdobie prinajmenšom 5 rokov.

PODČASŤ AeMC

POVERENÉ ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA

ODDIEL I

Všeobecne

ORA.AeMC.105 Rozsah pôsobnosti

V tejto podčasti sa stanovujú ďalšie požiadavky, ktoré musí organizácia splniť, aby jej bolo vydané alebo predĺžené povolenie vydávať ako poverené zdravotnícke zariadenie (AeMC) osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vrátane úvodných osvedčení zdravotnej spôsobilosti triedy 1.

ORA.AeMC.115 Žiadosť

Žiadatelia o osvedčenie AeMC musia:

- a) spĺňať požiadavky MED.D.005 a
- b) okrem dokumentácie pre povolenie organizácie, požadované v ORA.GEN.115, poskytnúť podrobnosti o klinických väzbách na určené nemocnice alebo zdravotnícke ústavy alebo o kontaktoch s nimi na účely špecializovaných lekárskech vyšetrení.

ORA.AeMC.135 Zachovanie platnosti

Osvedčenie AeMC sa vydáva na neobmedzené obdobie. V platnosti zostane pod podmienkou, že jeho držiteľ a poverení lekári organizácie:

- a) spĺňajú požiadavky MED.D.030 a
- b) zaistia si nepretržitú prax vykonávaním primeraného počtu lekárskeho vyšetrení triedy 1 každý rok.

ODDIEL II**Riadenie****ORA.AeMC.200 Systém riadenia**

AeMC zavedie a udržiava systém riadenia, ktorý obsahuje body uvedené v ORA.GEN.200 a okrem toho postupy:

- a) udeľovania osvedčení zdravotnej spôsobilosti v súlade s časťou MED a
- b) zabezpečenia neustálej dôveryhodnosti zdravotných záznamov.

ORA.AeMC.210 Požiadavky na personál

- a) AeMC musí:
  - 1. mať povereného lekára (AME), ktorý je vymenovaný za vedúceho AeMC, s oprávneniami vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti triedy 1 a s dostatočnou praxou v leteckom lekárstve, aby mohol plniť svoje povinnosti a
  - 2. mať v rámci personálu dostatočný počet plne kvalifikovaných AME a ďalších technických pracovníkov a odborníkov.
- b) Vedúci AeMC zodpovedá za koordináciu hodnotenia výsledkov vyšetrení a podpisovanie správ, osvedčení a úvodných osvedčení zdravotnej spôsobilosti triedy 1.

ORA.AeMC.215 Požiadavky na zariadenia

AeMC musí byť vybavené zdravotno-technickým zariadením vhodným na realizáciu lekárskeho prehliadok potrebných na výkon oprávnení v rozsahu povolenia.

ORA.AeMC.220 Vedenie záznamov

AeMC okrem záznamov požadovaných v ORA.GEN.220:

- a) vedie záznamy s podrobnosťami o lekárskeho vyšetreniach a hodnoteniach vykonávaných na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti, a o ich výsledkoch počas obdobia minimálne 10 rokov od dátumu posledného vyšetrenia a
  - b) uchováva všetky zdravotné záznamy takým spôsobom, aby bol vždy dodržiavaný ich dôverný charakter.“
-